

Vidékünk a Jövőnk Szövetség

LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia

2023-2027

Elfogadás kelte: 2023. október 13.

„Vidékünk nem csak Őseink öröksége, hanem kölcsön Unokáinktól”

Tartalom

Rövidítések jegyzéke	3
Bevezetés	4
1. A HFS és a KAP ST kapcsolata	5
2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése	7
3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása	8
4. Horizontális célok	10
4.1 Esélyegyenlőség	10
4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem	11
5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések	11
6. Külső koherenciák azonosítása	13
7. Helyzetfeltárás	16
7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása	16
7.2 SWOT analízis	23
8. A stratégia beavatkozási logikája	25
8.1 A stratégia jövőképe	26
8.2 A stratégia célhierarchiája	26
9. Cselekvési terv	28
9.1 Az intézkedések leírása	28
9.2 Együttműködések	33
9.3 Kommunikációs terv	34
9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek	36
10. Monitoring és Indikátorok	36
10.1 Monitoring	39
10.2 Az indikátorok megadása	39
11. Indikatív pénzügyi terv	42
Mellékletek	43

Rövidítések jegyzéke

EU Európai Unió

HACS Helyi Akciócsoport

HBB Helyi Bíráló Bizottság

HF Helyi Felhívás

HFS Helyi Fejlesztési Stratégia

IH Irányító Hatóság

KAP Közös Agrárpolitika

KAP ST Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv

LEADER Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében

SWOT Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer

VP Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 - 2020

Bevezetés

A térség, különösen az elmaradottabb déli rész társadalmi tőkéje kimerült, a fiatalok elvándorlása, az elöregedés, az újratermelő mélyszegénység és az egészségi állapotra és iskolázottságra vonatkozó statisztikák folyamatos romlása miatt kritikus állapotba került. A térség gazdasága gyenge, az intenzív, nagyüzemi szántóföldi növénytermesztés dominál, amelynek termékei feldolgozatlanul, hozzáadott érték nélkül hagyják el a térséget. A helyi termékek kínálata szűkös, a térség kisebb, családi gazdálkodói sem állítanak elő közvetlenül fogyasztható, értékesíthető helyi termékeket. A KKV szektor számát és erejét tekintve is rendkívül fejletlen. Foglalkoztatási szempontból meghatározó szerepe van a közmunkának, produktivitása viszont minimális. A térség természeti erőforrásainak – talaj, víz, biológiai sokféleség - helyzete sem kedvezőbb, leginkább az intenzív növénytermesztés hatására állapotuk folyamatosan romlik. Dombvidék lévén a legsúlyosabb degradációt a talajok vízeróziója okozza, a másik jelentős negatív körülmény a mintegy 70 éve változatlanul a lefolyás gyorsítására, a vízfolyások teraszainak kiszáritására irányuló téves, a visszatartással ellentétes vízgazdálkodás. Mindez az egyre fokozódó klímaváltozási hatások tekintetében a térség amúgy is gyenge klímarezilienciájának romlását jelenti.

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata

A KONKRÉT KAP-CÉLKITŰZÉS kódja és leírása

SO8 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdészetet is beleértve.

Az EREDMÉNYMUTATÓ kódja és leírása

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség Helyi Fejlesztési Stratégiája (továbbiakban HFS) a helyi adottságokra és szükségletekre alapozott fejlesztési irányokat és tartalmi kereteket határoz meg. A stratégia intézkedései a helyben megfogalmazott átfogó és speciális célok megvalósításához járulnak hozzá, összhangban a KAP, a KAP ST céljaival.

A HFS-ben meghatározott célok illeszkedése a KAP meghatározott tematikus célkitűzésekhez, prioritásokhoz:

A LEADER program által biztosított foglalkoztatás intenzíven hozzájárul majd a munkavállalási célú elvándorlás csökkentésén belül a nők foglalkoztatási környezetének fejlesztéséhez a vidéki térségekben, különösen a kisebb településeken, illetve javítja a mikro-, kisvállalkozások jövedelmezőségének javítását, valamint érdemi előrehaladást mutat majd a biomassa alapanyagok, köztes termékek, hulladékok feldolgozása, megújuló energia hasznosítása terén is. A vidéki területeken megvalósuló helyi fejlesztéseket minden tekintetben támogatja: emberi erőforrást biztosít a fejlesztéspolitikai programok megvalósítására. A LEADER forrást biztosít majd természetesen az életminőséget javító helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztésére illetve a társadalmi befogadás és felzárkózás érdekében a szegregáció csökkentésére és roma felzárkóztatási programokra is. A Fenntartható erdőgazdálkodás támogatása érdekében hozzájárul majd az erdei haszonvételek körének és hozzáadott értékének növeléséhez, a jövedelmezőség javításához.

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket.

Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACs-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACs-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACs-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket a térségi szereplők valósítanak meg.

A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACs-ok kizárólagos feladata és felelőssége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACs részére.

A HACs működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HACs legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACs-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACs-ok támogathatják a projektötletek pályázattá történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A LEADER program hét alappilléreinek megvalósítása

- 1) **Területalapú megközelítés:** Az Egyesület által lefedett HFS tervezési területéhez tartozó települések száma: 43 db (település lista: 2.sz. melléklet), támogatásra jogosult lakónépesség száma: 27271¹ fő, mely alapján megfelel az uniós keretjogszabályban meghatározott minimum és maximum lakosságszámnak (10 000-150 000 fő). A területi lehatárolás során a fő rendezési elvet figyelembe véve a HFS tervezési terület homogén, gazdasági-társadalmi szempontból egyaránt összetartozó, Somogy Megye határához illeszkedő, két járásban elhelyezkedő térség. A HACS 43 települése a Dél-dunántúli régió Somogy megye Csurgói járásának teljes egészét, valamint a Marcali járás déli részét fedi le, egységes, összefüggő területet alkotva.
- 2) **Alulról építkező megközelítés:** A HFS elkészítése során a tervezési terület egészét kívánjuk mozgósítani tematikus munkacsoportok létrehozásával. A munkacsoport megbeszéléseken az érintett szereplők szemszögéből vizsgálunk meg a térséget, SWOT analízis készítésével. A tematikus munkacsoportos egyeztetéseken kívül kérdőív segítségével szólítjuk meg a lakosságot, hogy ők hogyan látják lakóhelyük jelenlegi helyzetét, miben látnak fejlődési potenciált.
- 3) **Innovativitás:** a HFS célja azon térségi erőforrások bemutatása, amelyekben a helyi szereplők kiaknázási lehetőséget látnak, és új lehetőséget biztosít a térség fejlődésének biztosításához.
- 4) **Integrált megközelítés:** A térségi szereplők bevonása során fontos, hogy a különböző szektorok, civil-, köz-, gazdasági szektor elképzelései találkozzanak egymással, ez lehetővé teszi szektorok közötti érzékenység elemzését. Fontos szempont, hogy az egyik szektorban bekövetkező változás milyen hatást gyakorol a másakra.
- 5) **Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek:** A projektek előkészítésében és a döntési folyamatban nagy szerepet kap az elnöksége a HACS-nak, aki megegyezik a HBB-vel, így a térségi szereplők választott tisztségviselői azok, akik reagálnak a helyi igényekre, ők ismerik a legjobban a térséget és annak szereplőit.
- 6) **Hálózatépítés, együttműködés:** A helyi tapasztalatok cseréje, megosztása hozzájárul a térség fejlődéséhez. A mikrotérségi szintű kommunikáció, a térségi fórumok hozzájárulnak a az elszigeteltebb vidéki térségek integrálásához és fejlesztéséhez.
- 7) **Helyi partnerség(ek), HACS-ok helyi szintű szerepvállalása:** a háromoldalú partnerségek központi szerepet tölt be a LEADER programban. A Vidékünk a Jövőnk Szövetség HACS által koordinált HFS megfogalmazása és megvalósítása a köz-, civil- és vállalkozói szféra együttműködésében valósul meg, kiemelve a kölcsönös érdekeken alapuló partnerségek kialakítását, mélyítését.

Irányadó jogszabályok:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

¹ lakónépesség száma: a KSH honlapján lévő Magyarország helységnévtára, 2022.01.01.-ei adat

2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése

A LEADER nem csupán egy program elnevezése, hanem maga a megközelítés, amelynek keretében a vidékfejlesztés az alulról érkező ötletek összességéből építkezik. A HFS elkészítése során a tervezési terület egészét kívánjuk mozgósítani tematikus munkacsoportok létrehozásával. A munkacsoport megbeszéléseken az érintett szereplők szemszögéből vizsgálunk meg a térséget, SWOT analízis készítésével.

A HFS elkészítése során a HACS nagy hangsúlyt fektetett a folyamatos párbeszéd biztosítására és kapcsolattartásra. Az elnökség tagjai, a munkacsoportok tagjai, valamint a munkaszervezet dolgozói a fórumokon kívül személyes találkozók keretein belül tájékoztatták a térségi szereplőket, valamint véleményeket, információkat gyűjtöttek a megfelelő stratégia kidolgozásához.

A munkacsoportok kialakításánál fontos volt, hogy a hátrányos helyzetű csoportok megfelelő szinten kerüljenek bevonásra, valamint azok a térségi szereplők is megjelenjenek, akik az elmúlt időszakban inaktívak voltak a HACS működésében. Halászi Attiláné képviseli térségünkben a roma társadalmat, hiszen településén a cigány lakosság aránya meghaladja a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezésterületi, a Somogy megyei, valamint az országos átlagot is, mindennapi kapcsolatban van a társadalom e rétegével. Az elnökségben, 2023 januárjában tisztséget vállalt a Dráva Invest Kft. képviselője, Káplár István, aki az elmúlt években nem vett részt a HACS munkájában. Káplár István feladata volt többek között a fiatalabb korosztály megszólítása, hiszen ő maga is 33 éves, fiatal vállalkozó.

Fontosnak tartottuk azon kapcsolatok kiépítését, amelyek tevékenységeik által közösen gondolkodva tudnak fejlesztéseket megvalósítani, és az igényfelmérések során igyekeztünk felhívni a figyelmet a közösségi együtt gondolkodásra, együttműködésre.

Munkacsoportok:

- Közsféra szereplői (önkormányzat, közös hivatalok, stb.)
- Civil sféra szereplői (non-profit szervezetek, egyházak)
- Vállalkozói sféra (őstermelők, vállalkozások)

A tematikus munkacsoportos egyeztetéseken kívül kérdőív segítségével szólítjuk meg a lakosságot, hogy ők hogyan látják lakóhelyük jelenlegi helyzetét, miben látnak fejlődési potenciált.

Mikro térségi szinten 8db fórumot tartottunk, ahol az eddigi eredményekről számoltunk be, és megvitattuk a következő időszak teendőit, lehetőségeit.

HFS tervezési ütemterv:

	Helyszín	Dátum	Témák	Részt vevők száma
Fórumok	Csurgó	2023.03.22.	Múlt és jövő-HFS	36
	Órtilos	2023.03.22.	Múlt és jövő-HFS	18
	Mesztegyő	2023.03.30.	Múlt és jövő-HFS	22
	Táska	2023.03.30.	Múlt és jövő-HFS	17
	Nagyszakácsi	2023.04.13.	Múlt és jövő-HFS	29
	Vése	2023.04.13.	Múlt és jövő-HFS	24

	Iharosberény	2023.04.20.	Múlt és jövő-HFS	23
	Szőkedencs	2023.04.20.	Múlt és jövő-HFS	19

Munkacsoporti/ Tervezői ülések, megbeszélések	Közsféra szereplői	2023.04.25.	SWOT	10
	Civil sféra szereplői	2023.04.25.	SWOT	11
	Vállalkozói sféra	2023.04.25.	SWOT	11
	Elnökség/HBB	2023.04.27.	SWOT	8

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosságszáma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

a) A lefedni kívánt települések mérhető jellemzői, összefoglaló adatai (pl. területméret, lakosságszám).

Az Egyesület által lefedett HFS tervezési területhez tartozó települések száma: 43 db (település lista: 2.sz. melléklet), támogatásra jogosult lakónépesség száma: 27271² fő, mely alapján megfelel az uniós keretjogszabályban meghatározott minimum és maximum lakosságszámnak (10 000-150 000 fő).

A területi lehatárolás során a fő rendezési elvet figyelembe véve a HFS tervezési terület homogén, gazdasági-társadalmi szempontból egyaránt összetartozó, Somogy Megye határához illeszkedő, két járásban elhelyezkedő térség. A HACS 43 települése a Dél-dunántúli régió Somogy megye Csurgói járásának teljes egészét, valamint a Marcali járás déli részét fedi le, egységes, összefüggő területet alkotva. Felmerülhet a kérdés, hogy miért csak a Marcali várostól délre helyezkedő települések tagjai az akciócsoportnak. A HACS létrejöttékor fontos szempont volt, hogy a tagtelepülések közel azonos gazdasági- társadalmi mutatókkal rendelkezzenek, a települések között a területi különbségek alacsonyak legyenek. Véleményünk szerint egy Balaton parti települést, mint pl. Balatonmária-fürdőt nem lehet összehasonlítani, egy stratégia alá vonni egy a Marcalitól délre fekvő településsel, mint pl. Nemesdéd község. Ezért volt szükséges a Marcali járás területét megbontani.

A térség településeinek több mint felére az alacsony lélekszámú aprófalvas szerkezet jellemző. Többségüket kedvezőtlen demográfiai és társadalmi folyamatok jellemzik, amely a gazdasági teljesítményükre is negatív hatással van. Ezen falvak esetében az elöregedés, a tartós és rendkívül magas munkanélküliség, az – ebből adódó – elvándorlás, egyre nagyobb problémát jelent. Az aprófalvas térségek problémáinak megoldása, leszakadásuk megállítása és a folyamat megfordítása kiemelten fontos feladat.

A tervezési területet érinti a Duna- Dráva Nemzeti Park, amely nemzetközileg kiemelkedő turisztikai vonzerő. A nemzeti park saját szolgáltatásain túl különböző magán beruházások által jöttek létre turisztikai attrakciók, mint például a Csurgó Óvárosának turisztikai fejlesztése vagy a Nagyszakácsiban évente megrendezésre kerülő Királyi szakácsok gasztronómiai verseny. A térség

² lakónépesség száma: a KSH honlapján lévő Magyarország helységnevtára, 2022.01.01.-ei adat

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2023-2027

elvándorlási problémája leginkább a fiatal, felsőfokú végzettséggel rendelkező szakembereket érinti, illetve a szakképzett munkavállalókat. A tervezett fejlesztések humán háttére korlátozottan áll rendelkezésre, ezért fontos a „bottom up” elv program szintű alkalmazása, hiszen a helyben élők ismerek egymás és saját maguk humán erőforrás kapacitásait. Pénzügyi erőforrások tekintetében a térség tőkeszegénynek mondható, alacsony az önálló fejlesztéseknek a száma, fontos a pénzintézetek hitelezési politikájának szerepe.

b) Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek, összefogások.

Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítélt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
Az együttműködési projekt keretében a Mária Út kerékpáros útvonalaihoz kapcsolódóan eszközöket, marketing anyagokat szereztünk be, valamint a tevékenységhez kapcsolódó rendezvényeket, képzéseket tartottunk.	Vidékünk a Jövőnk Szövetség	5.003.800.-	LEZÁRT
	Csurgói Térségfejlesztési Közhasznú Egyesület	7.924.800.-	LEZÁRT
	Abasári Hanák Kolos Gazdakör	6.981.600.-	LEZÁRT
Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítélt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
A projekt keretében általános iskolás korú célcsoport számára helyi identitástudatot erősítő rendezvényeket szerveztünk, illetve ezen rendezvényekhez kapcsolódóan eszközöket szereztünk be.	Vidékünk a Jövőnk Szövetség	8.472.398.-	LEZÁRT
	Nagybajom és Vidéke Horgászegyesület	6.351.415.-	LEZÁRT
	Dr. Baráth Miklós Kulturális Alapítvány	5.300.345.-	LEZÁRT

c) Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást elérhetővé tevő központ(ok) stb.

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség a Csurgói Térségfejlesztési Közhasznú Egyesület által üzemeltetett Civil Házban térítésmentesen kapott iroda helyiségeket, Csurgó városában (8840 Csurgó, Móricz Zs. u. 30). Az iroda műszaki felszereltsége jó, minden személy részére van asztali számítógép vagy notebook, rendelkezik az iroda egy központi multi funkciós nyomtatóval, minden irodában van vezetékes telefon, illetve biztosítva van egy teakonyha a munkaszervezet részére.

Ügyfélfogadás rendje

HÉTFŐ	7:30-12:00	12:30-16:00
KEDD	7:30-12:00	12:30-16:00
SZERDA	7:30-12:00	12:30-18:00
CSÜTÖRTÖK	7:30-12:00	12:30-16:00
PÉNTEK	7:30-12:00	12:30-16:00

A térségben folyamatosan jelen vagyunk, a legtöbb esetben a munkaszervezet dolgozói mennek az ügyfelekhez. Számos alkalommal tartunk kihelyezett ügyfélfogadást, amely közös hivatali szinten működik. Fontos számunkra a folyamatos kapcsolattartás, a térségben lévő viszonyok ismerete, és annak változásai.

Az ügyfelek tájékoztatására üzemeltetjük a www.videkunkajovonk.hu honlapot, amelyen közzéteszük az aktuális információkat, híreket.

4. Horizontális célok

4.1 Esélyegyenlőség

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, szemléletformálás, amely magában foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

A dokumentum nem közvetít szegregációt, valamint törekszik csökkenteni az egyes csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACS döntéshozó testületében (amely alatt a Helyi Bíráló Bizottságot értendő) legalább egy nő és legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

Az EU alapelveinek mentén egyaránt biztosítani kell mindenki számára a minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való egyenlő és időben történő hozzáférést, különös tekintettel, a fogyatékossággal élőkre, a gyermekekre és a hátrányos helyzetű csoportokra.

A Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése során igyekszünk egyenlő hozzáférést biztosítani az ismeretek, tudás és készségek megszerzéséhez a helyi szereplők számára, ezért is kezdtük a felkészülést a LEADER- módszer ismertetésével, amit folyamatosan ismételünk az érintettek körében, fórumokon, rendezvényeinken. Cél volt a szükségletek felismerése a különböző társadalmi csoportok igényeinek felmérésével, kapcsolódási pontok kialakítása és a potenciális partnerek megtalálása. Az Egyesület kölcsönös együttműködésen alapuló helyi partnerség kialakításával segíti a szervezet működését. Olyan intézkedések kialakítása a cél, amelyek hozzájárul minden egyes célcsoport társadalmi és/vagy gazdasági potenciáljának növekedéséhez. Az Egyesület, mint LEADER Helyi Akciócsoport érintett mélyszegénységgel, a 290/2014. (XI.26.) és a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján kedvezményezett eljárás és településsel érintett, így a HFS megvalósításával kapcsolatos helyi partnerség felkészítésére/képzésére/tájékoztatására irányuló tevékenység ellátását ezen településeken személyre szabottan látja el, amely eszköze többek között a nyilvános fórumok. Az Egyesület ezen fórumok során a tevékenysége ellátásával kapcsolatban visszajelzési lehetőséget biztosít, illetve ő maga is tájékoztat, visszacsatolást ad arról, hogy, adott ötlet, javaslat, beazonosított

szükséglet hogyan kerül/-t beépítésre a Stratégiába. A kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok enyhítése érdekében a felzárkózást és befogadást segítő programok megvalósítása szükséges. A társadalmi felzárkózást és befogadást szolgáló közösségi programok létrehozását célként tűzte ki a HFS végrehajtása. Az intézkedés megvalósítása kötelező együttműködésre épül. A támogatások felhasználása során cél a helyi partnerek ösztönzése, a vállalkozások társadalmi felelősségvállalásának erősítésére, a magán és közszféra együttműködéseinek támogatására. a Vidékünk a Jövőnk Szövetség kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACS döntéshozó testületében (4. sz. melléklet) kettő nő és egy fiatal személy (33 éves) szerepel.

4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség területén kedvezőtlen demográfiai, társadalmi folyamatok zajlanak, amelyek enyhítésére a HFS elkészítése, majd végrehajtása során nagyobb hangsúlyt szükséges helyezni. A HFS intézkedései lehetőséget nyújtanak a természeti-, kulturális- és épített értékek, hagyományok megőrzéséhez, ezzel hozzájárulva a térség vonzóképességének erősítéséhez, a fiatalok helyben tartásához, hagyományok ápolásához, felelevenítéséhez, továbbá hozzájárul a települések népességmegtartó erejének növekedéséhez.

A HFS tervezése során a résztvevőkkel közösen kialakított álláspontunk szerint a térség természeti erőforrásainak felhasználása nem vezethet a környezetminőség romlásához, a jövőbeni fejlesztések megvalósítása során csakis a környezet-tudatos és környezet-etikus projektek juthatnak támogatáshoz.

Célunk, hogy nagy természeti beavatkozásoktól mentes, az erdőgazdálkodás és a mezőgazdasági termelés kiegyensúlyozottságán alapuló összehangolt gazdálkodás kapjon szerepet a térségben, biztosítva ezzel a helyiek megélhetését, és hosszú távú gyarapodását, mely egyesületünk mottója is jól tükrözi:

„Vidékünk nem csak Őseink öröksége, hanem kölcsön Unokáinktól”

5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén 10db felhívás került megjelentetésre, melyre összesen 186 db támogatási kérelem érkezett be, melyből 133 esetben történt kötelezettségvállalás, 813.174.668.- Ft értékben. 4 felhívás irányult gazdaságfejlesztésre, mely az összes kötelezettség vállalásból 78%-ot tesz ki.

- Eredményes intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Mikrovállalkozások fejlesztésének támogatása	VP6-19.2.1.-95-1-17	20	11	82 757 855 Ft	99 309 446 Ft
Helyi terméket előállítók támogatása	VP6-19.2.1.-95-2-17	13	8	38 339 734 Ft	46 007 680 Ft

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2023-2027

Térségi turisztikai szolgáltatások fejlesztésének támogatása	VP6-19.2.1.-95-3-17	7	4	32 309 678 Ft	38 771 613 Ft
Térségi marketing tevékenység támogatása	VP6-19.2.1.-95-4-17	6	5	9 983 211 Ft	11 979 853 Ft
Rendezvények támogatása	VP6-19.2.1.-95-5-17	21	20	16 622 779 Ft	19 947 335 Ft
Helyi civil közösségek támogatása	VP6-19.2.1.-95-6-17	21	11	43 415 206 Ft	52 098 247 Ft
Helyi gazdaságélénkítés támogatása	VP6-19.2.1.-95-7-20	82	60	363 061 621 Ft	448 450 448 Ft
Térségi rendezvények támogatása 2021	VP6-19.2.1.-95-9-21	8	8	24 072 083 Ft	28 886 500 Ft
Térségi közösségi fejlesztések támogatása 2021	VP6-19.2.1.-95-10-21	8	6	69 099 545 Ft	67 723 546 Ft

Összességében elmondható, hogy a felhívások alátámasztották a 2014-2020-as Helyi Fejlesztési Stratégiában megfogalmazott kérdéseket, és arra válaszolni tudott. 3 új munkahelyteremtést vállalat mellett közvetlenül 7 új munkahelyteremtés jött létre, közvetve közel 20, illetve több mint 30 munkahelymegtartáshoz járultak hozzá a megvalósult projektek. Két felhívás - Helyi civil közösségek támogatása, Térségi közösségi fejlesztések támogatása 2021- esetében elvárás volt a támogatott tevékenységek által létrejött együttműködés. 35 esetben kötöttek egymással önkormányzatok-civilszervezetek- és gazdasági szereplők együttműködési megállapodást.

- Továbbfejlesztendő intézkedések: HACCS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Helyi gazdaságélénkítés támogatása	VP6-19.2.1.-95-7-20	82	60	363 061 621 Ft	448 450 448 Ft
Térségi rendezvények támogatása 2021	VP6-19.2.1.-95-9-21	8	8	24 072 083 Ft	28 886 500 Ft
Térségi közösségi fejlesztések támogatása 2021	VP6-19.2.1.-95-10-21	8	6	69 099 545 Ft	67 723 546 Ft

- Eredménytelen intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Helyi rendezvények támogatása	VP6-19.2.1.-95-8-20	0	0	- Ft	- Ft

1 felhívás, a Helyi rendezvények támogatása elnevezésű felhívás mondható eredménytelennek, arra támogatási kérelem nem érkezett be. Ennek oka véleményünk szerint a túl rövid benyújtási időszak. Rendezvények megvalósításával kapcsolatban volt még 2 felhívás, amelyek népszerűek és sikeresek voltak. Összesen 28 rendezvény megtartásához járult hozzá a 2014-2020-as LEADER program, ami igazoltan hozzájárult a helyi identitástudat növeléséhez. A Vállalkozások fejlődésének elősegítése specifikus cél elérését támasztja alá, hogy a Mikrovállalkozások fejlesztésének támogatása, és a Helyi gazdaságélénkítés támogatása felhívás szerint támogatott projektek által 9 db új szolgáltatás, és 22db új technológia jelent meg a térségünkben. A Helyi terméket előállítók támogatása felhívás szerint támogatott projektek által 1 új szolgáltatás, 1 új termék és 4 új technológia jelent meg a térségünkben. Szükséges volt egy térségi arculat kialakítása, mely a jövőben azt a célt szolgálja, hogy egy nagyobb fokú szervezettségi, integrálódási szintet biztosítson.

Az előző időszakai tapasztalatai alapján 3 intézkedési területet azonosítottunk be, ami meghatározható lehet a jövőben:

1. Gazdasági tevékenység fejlesztése
2. Civil társadalom erősítése
3. Rendezvények

6. Külső koherenciák azonosítása

A tevékenységszintű lehatárolás alapjai:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése.

A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinten rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt.

Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatóak olyan projektek, amelyek a léptékük, vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP Plusz

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztrófakockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik.

A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrál, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP Plusz

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére.

A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúsági, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelő-műhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is, továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalusi stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötöttpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságszámú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelepülésen élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikrovállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Vármegyei Integrált Területi Programok

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség a HFS készítése során vizsgálta a 2021-2027-as Operatív Programok (OP) beavatkozási területeit a helyi szereplők bevonásával. A HFS tervezett intézkedései több területen is hozzájárulnak más OP-k céljainak megvalósításához, segítve a helyi szereplők forráshoz jutását a LEADER forrás intézkedései által.

A HFS kapcsolódik a KAP Stratégiai Tervhez, a Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Operatív Program (VINOP), a Versenyképes Magyarország Operatív Program (VMOP) célkitűzéseire

A HFS tartalmát befolyásoló fejlesztési prioritások, beavatkozási területek:

A Helyi Fejlesztési Stratégiánk kiegészíti, illetve illeszkedik a Somogy megyei területfejlesztési koncepcióban, valamint a Somogy megye integrált területi programban megfogalmazott prioritásokhoz. Térségi szereplőink számára biztosítja a belépési küszöb eléréséhez szükséges feltételeket. A HFS elkészítése során a Somogy megyei területfejlesztési koncepció alábbi prioritásait vettük figyelembe:

- Az agrár- és erdészeti termelési láncok szereplőinek megerősítése és a helyi termelésen alapuló önfenntartó szociális gazdaság feltételeinek megteremtése, amelyhez a HFS helyi terméket előállítók támogatása intézkedés kapcsolható
- Somogyi vállalkozások versenyképességének növelése az ipari- és szolgáltató szektorban, amelyhez a HFS helyi mikrovállalkozások fejlesztésének támogatása intézkedés kapcsolható
- Somogy megye turisztikai potenciáljának erősítése, amelyhez a HFS Térségi turisztikai szolgáltatások fejlesztésének támogatása intézkedés kapcsolható

➤ A helyi közösségek megerősödését és a helyi értékek megőrzését szolgáló fejlesztések támogatása, amelyhez a HFS helyi civil szervezetek támogatása intézkedés kapcsolható

➤ Térségi jelentőségű szolgáltatások és infrastrukturális rendszerek fejlesztése, valamint településfejlesztés

A Csurgói Integrált Településfejlesztési Stratégia 11 tematikus célt tűz ki célul, melyhez a HFS több ponton is kapcsolódik.

A csurgói ITS 4. tematikus célja a „Megújuló energiaforrások alkalmazása”, mely a HFS-ben oly módon jelenik meg, hogy az intézkedésekben a megújuló energiaforrás alkalmazásához magasabb támogatási intenzitást párosít, így ösztönözve annak alkalmazását. A 8. tematikus cél a „Városmarketing-tevékenység fejlesztése”, amely a HFS Térségi marketing tevékenység támogatása intézkedéshez kapcsolható. A 10 tematikus célja a csurgói ITS-nek a „Kistérségi helyi termelők támogatása, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése”, amely összhangban van a HFS helyi terméket előállítók támogatása intézkedéssel.

A marcali ITS 4. a „Turizmus fejlesztés gazdasági szerepének növelése” és 5. „Helyi- térségi gazdaságfejlesztése, mezőgazdasági termelés ösztönzése a városkörnyéki települések együttműködésében” tematikus céljai meghatározóak a HFS-ben.

A HFS tartalmát befolyásoló, a térség gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások:

Helyi Fejlesztési Stratégiánk elkészítése során, a Magyar Turisztikai Desztináció Menedzsment Szövetség által folytatott program, a Nemzeti kastély és várprogram, valamint a Bejárható Magyarország programja került figyelembevételre. Néhány intézkedésünkkel a helyi értékek mentén erősítjük a turisztikai kínálat fejlődését és segítjük a rácsatlakozást a régiós és országos lehetőségekre. Fontosnak tartjuk a megyei turisztikai újrapozicionálásához való hozzájárulást és a turisztikai szervezetek, szolgáltatók közötti partnerségi háló kialakításához történő hozzájárulást. A cselekvési tervben megfogalmazott célok elősegítik a szolgáltatói környezet fejlesztését, új termékek megvalósításával, hagyományokra épülő programokkal, melyek hozzájárulnak a vendégéjszakák számának növeléséhez, ezáltal a foglalkoztatáshoz is

7. Helyzetfeltárás

7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása

A térség általános jellemzői

A tervezési terület földrajzilag a Dunántúli-dombságon található. Két járás (csurgói, marcali) területén helyezkedik el, a csurgói járás teljes egészében, a marcali járás 25 települést ölel fel. A térség majdnem határos a Balatonnal, így 7 települése is a Balaton kiemelt üdülőkörzetébe tartozik (Csömend, Főnyed, Nikla; Sávolgy, Somogysármson, Szegerdő, Táská), 3038 fő lakossággal. A településhálózat mai képe és területi jellege hosszú történeti fejlődés eredménye, s egyben a gazdasági, társadalmi folyamatok befolyásolásának az egyik legmerekvebb része, általános feltételrendszere. A térség településhálózatának fejlődési folyamatait elsősorban az országos történeti mozgások és sorsfordulók határozták meg, de az egyes települések mégis szert tettek egyedi sajátosságokra is.

A helyi közösség területén a csurgói járás tartozik az ország komplex programmal fejlesztendő leghátrányosabb járásaihoz. Így a 43 településből 18 (Berzence, Csurgó, Csurgónagymarton, Somogycsicsó, Gyékényes, Iharos, Iharosberény, Pogányzentpéter, Inke, Órtilos, Porrog, Porrogszentkirály, Porrogszentpál, Somogybükkösd, Somogyudvarhely, Szentá,

Zákány, Zákányfalu) került ezen célcsoportba. A csurgói térség területe 496,19 km², melyet 1 város, 1 nagyközség és 16 község fed le. A települések közül 5 zsáktelepülés. A leghátrányosabb helyzetű térségben az álláskereső aránya magasabb az országos és a megyei átlagnál is. Az ország egyik leghátrányosabb járása számos megoldatlan szociális problémával (magas az időskorosztály aránya, előregedő kistelepülések, több településen magas a roma kisebbség száma) néz szembe. Komoly probléma továbbá, hogy felsőfokú végzettségű fiataljaink nagy része a munkahely és az alapvető szolgáltatások hiánya miatt nem térnek vissza térségünkbe.

A térségben élők jelentős hányadának a mezőgazdaság kiegészítő jövedelemszerzési lehetőséget biztosít, és számos mezőgazdasági növény, illetve termék (örökzöldek, gyümölcsök) termesztéséhez kedvez a terület egyedüli mikroklímája, talaja. Viszont szükség lenne a növények nagyobb mértékű, térségben való minél korszerűbb eljárással történő feldolgozására, hiszen a hozzáadott érték növelése javítja a térségben megtermelt termékek piacra jutásának feltételeit is.

A jelenlévő vállalkozások – amelyek továbbra is túlnyomórészt mezőgazdasági kötődésűek – tökehiánnyal és komoly piacra jutási nehézségekkel küszködnek. A rendszerváltást követően, a termelőszövetkezetek megszűnésével, átalakulásával beszűkültek az integrátori szerepkörök, és jelenleg is kevesebb és gyengébb minőségű ilyen tevékenységet felvállaló szervezet működik a térségben (pl.: szociális szövetkezetek).

A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői

A települési sajátosságok részben a lokális természetföldrajzi környezet hasznosításához (szántóterület, erdő), részben pedig a helyi történeti-társadalmi specifikumokhoz (pl. kismemesi falvak, uradalmi központok, uradalmi majorok, kisbirtokos parasztfalvak) kapcsolhatóak.

A terület tájképe változatos, a jellegzetes tájlemek nem sérültek. Általában az épített vidéki településkörnyezet harmonikusan illeszkedik a táj képébe.

A terület fedettsége jó, domborzati viszonyokból adódóan az erodálódott, deflálódott területek nagysága nem számottevő. A talajszennyezettség tekintetében az elmúlt időszak fő szennyező forrása a nagyüzemi mezőgazdaság volt. A mezőgazdaság átszervezése következtében ez a hatás egyre kevésbé terheli a talajt.

A területen található folyó, patakok, tavak általában jó vízminőségűek. Az élővizek legfontosabb szennyezője a mezőgazdasági művelés, illetve néhány esetben szennyvíz kerülhet élővízbe.

A felszín alatti vizek minősége is megfelelőnek mondható. A terület alatt nagyterjedésű meleg vizes medence található, a felszínre hozható víz a talajszinttől 800 – 1200 m mélységben található. Vízfelhasználás tekintetében a legfontosabb a kommunális felhasználás.

A területen jelentős ipari üzem nem található, ennek következtében a legnagyobb levegőszennyező a közlekedés, illetve a fűtés. A vizsgált terület levegője tisztának mondható.

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség által lefedett terület úgy Somogy megye, mint az ország egyik legnagyobb biodiverzitású területei közé tartozik. Megtalálhatóak itt a vizek, vízpartok, mocsarak, lápok, egyéb vizes élőhelyek, lombos erdők, valamint a területre jellemző fás legelők. A sokszínű és mozaikos élőhelyeknek köszönhetően gazdag a növény és állatvilág is.

A keletkező szennyvíz nagyobbik hányada kommunális szennyvíz, amely a nagyobb települések vonzáskörzetében a központi szennyvíztisztítóba kerül. A tisztítást követően jut ki a természetes vízfolyásokba. A gerincevezetékre nem kapcsolt települések szennyvízhelyezete ellentmondásos. A keletkezett szennyvizet szivattyús tartálykocsikkal szállítják a szennyvíztisztítóba, aminek végállomása sokszor nem a kijelölt tisztítómű. További problémát jelent a szennyvíztisztító mellékeként megjelenő szennyvíziszap elhelyezése, feldolgozása, felhasználása.

A térség települései tagjai a regionális hulladékgyűjtő- és feldolgozó rendszernek, így minden településről heti rendszerességgel elszállítják a keletkező kommunális hulladékot. A településeken az utóbbi időben megjelentek a szelektív hulladékgyűjtő szigetek, melyeket a lakosság egyre inkább használ.

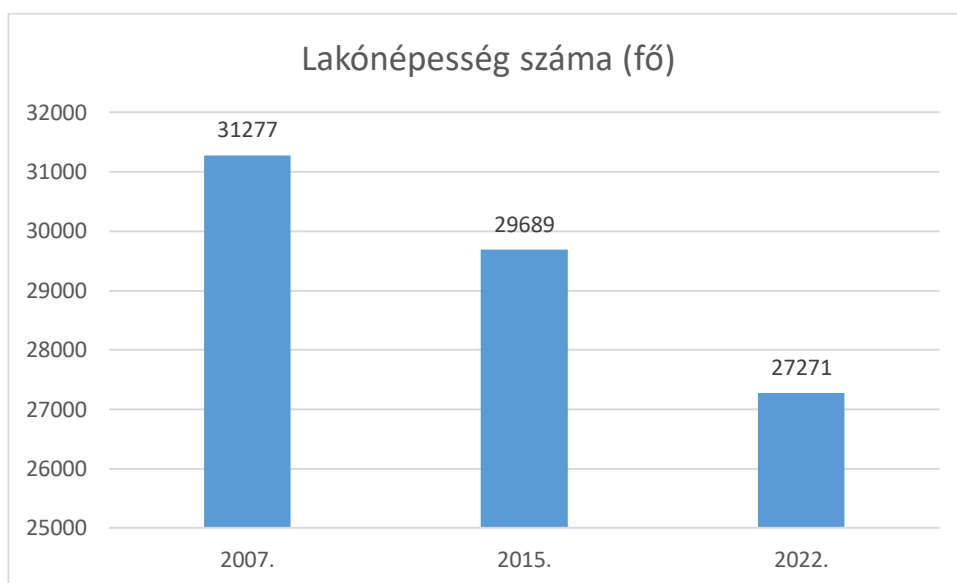
Földhasználat tekintetében a legfontosabb felhasználási mód az erdőgazdálkodás és a mezőgazdaság, ezen belül a szántóföldi növénytermesztés, a rét- és a legelőgazdálkodás. Foltokban megtalálható még gyümölcs- és szőlőültetvény, illetve az utóbbi időben kísérleti jelleggel energianövények termesztésével is próbálkoztak. Mindezek mellett a biogazdálkodás is kezd egyre inkább teret hódítani. A közeljövő feladatai közé tartozik a természetközeli gazdálkodás elterjesztése.

Demográfiai helyzet

A 43 település népsűrűsége 28 fő/km². A népsűrűség tekintetében jóval alatta marad a megyei átlagnak (52,6 fő/km²). A térségben az aprófalvak a jellemzőek, a települések átlagos népessége 690 fő, ami a Somogy megyei átlaghoz képest is alacsonynak mondható (1172 fő). A térségben egyetlen város található (Csurgó), egy nagyközség (Berezence) és néhány nagyobb település (Mesztergyő, Iharosberény) az, ahol térségi vagy mikrotérségi központ, közös önkormányzati hivatal is működik. Ezek fejlettsége magasabb fokú, mint a néhány száz lelkes zsáktelepüléseké, azonban a közösségen belül nem tapasztalható komolyabb fejlettségbeli különbség.

A térség lakosainak száma évek óta nagymértékben csökken, melynek oka a születések számának csökkenése, valamint a kedvezőtlen szociális viszonyok és a munkalehetőségek csekély száma miatti elvándorlás.

Az Európai Unió népsűrűségi kategóriái szerint az elnéptelenedéssel veszélyeztetett területnek minősül az, ahol a népsűrűség az országos átlag 50%-a vagy kevesebb, és folyamatos a népességfogyás. Ez alapján a tervezési terület is a veszélyeztetett területek közé tartozik. A térség öregedése jelentős mértékben emelkedik, a népességfogyás a kisebb településeken még inkább dominánsabban jelentkezik, ezért a településeken nagy azon ingatlanok száma, amelyek lakatlanok és gondozatlan állapotúak. A térség településein érzékelhető gyereklétszám-csökkenés miatt a következő 10 évben a gyermeklétszám elég jelentős (15% fölötti) visszaesésével kell a térségben számolni.

1. sz. ábra: Koczor-Meló Edina (2023.)

A térség demográfiai, térszerkezeti és intézmény ellátottsági adatait vizsgálva megállapítható, hogy az ellátás természetes mutatói, az alapfokú intézményeket tekintve megfelelnek az országos átlagnak, míg a középfok országos jellemzőit tekintve meghaladják – különösen a hasonló helyzetű és fejlettségű térségek – statisztikai átlagát. Csurgón két gimnázium és egy szakközépiskola, míg Somogyzsitfa-Szőcsénypusztán egy szakközépiskola található. Ennek köszönhető, hogy a továbbtanulási esélyeket tekintve az itt élő gyermekek és fiatalok nem számítanak hátrányos helyzetűnek.

A felsőfokon végzők jelentős hányada nem tér vissza a térségbe, vagy még nagyon fiatalon bekapcsolódik a migrációs mozgásba. Az okok objektív oldalán ott sorakozik a térség periférikus elhelyezkedése, infrastrukturális kapcsolatainak viszonylagos feltáratlansága, a gazdaság fejletlensége, s ezekből eredően a települések népességmegtartó-képességének jelentős gyengülése.

Gazdasági környezet

A működő gazdasági vállalkozások száma jelentősen elmarad az országos átlagtól. A rendszerváltást követően több nagy múltú vállalkozás zárt be, vagy drasztikus mértékben csökkentette a foglalkoztatottak számát. Ebből is adódott az a tény, hogy nagy számban jöttek létre kényszervállalkozások, amelyek közül csak néhány erősödött meg, többségük vegetál. A helyi közösség területe meghatározóan mezőgazdasági jellegű, kevés az ipari tevékenység. Kettő meghatározó ipari vállalat működik – foglalkoztatottsági szempontból – Tapsonyban (Hans Pausch Hungária Kft.), és Csurgón (Csurgói Faipari Gyár) akik egyenként több mint 200 főt foglalkoztatnak. Az erdőgazdálkodás volumenéből következően nagy múltja van a fafeldolgozásnak (Csurgó, Szentá, Gyékényes, Nikla, Somogyzsitfa). A kedvező klimatikus adottságok miatt sokan foglalkoznak gyümölcstermesztéssel. (Nemesdéd, Nemeskislalud, Porrog). A munkanélküliség növekedésével a helyben foglalkoztatottak száma is arányosan csökkent. A munkahelyek hiánya miatt többen kényszerülnek ingázni a környező nagyobb városokba (Nagykanizsa, Kaposvár, Nagyatád, Marcali), ennek ellenére térségen kívül foglalkoztatottak száma a térségben foglalkoztatottak számához viszonyítva elenyésző, még a 4%-ot sem éri el. A térség mezőgazdasági termelőinek legnagyobb problémája a feldolgozottsági fok alacsony

szintje. A gazdálkodóknak az elavult géppark és a nem megfelelő szárító, tároló kapacitás jelent gondot. Hűtőház kapacitás található a térségben több településen, de nagy részük felújításra, fejlesztésre szorul. Az új típusú szövetkezeti formák alakítása pl. szociális termeltetői csoportok stb. területén fejleszthetőek lennének. Az intenzívebb növénytermesztés még a meglévő viszonylag nagy, családi házakhoz tartozó, jelenleg többségében üres területeken is foglalkoztatást és kiegészítő jövedelemszerzési lehetőséget hozhatna. Az elmúlt évtizedben a legnagyobb fejlődés a kereskedelemben és a vendéglátásban történt, a horvát határ és a Balaton közelsége miatt. A Balaton adta lehetőségeket leginkább a nyári időszakban lehet kiaknázni, amely az erős szezonálitásból adódóan csak 1,5 havi bevételi forrást jelent a vállalkozások számára. A horvát bevásárló turizmus kínálta lehetőséget leginkább Berzence tudta kamatoztatni, azonban ez a lehetőség a piaci árak kiegyenlítődése következtében mára szinte teljesen megszűnt. A vállalkozói bevételek alacsonyak, ennek oka lehet, hogy a legtöbb gazdasági szereplő önfoglalkoztató magánvállalkozó. A közeli nagyvárosok, Nagykanizsa, Marcali, Nagyatád koncentráltan jelenik meg több szolgáltató, melynek következtében térségünkben a településen működő szolgáltató mikrovállalkozások elszorvadtak. Több olyan település is van, ahol a kereskedelmi és szolgáltató szektor nincs jelen.

A települések közül jó néhányról a foglalkoztatók megközelítése körülményes. A MÁV és a Volán járatai több kisebb zsáktelepülés esetében számszerűleg nem kielégítők.

A térség foglalkoztatottsági helyzetének szempontjából is fontos kiemelni, hogy a helyi közösség területén két, megyei szempontból is jelentős szakképző intézmény működik (Csurgó, Somogyzsitfa-Szőcsénypuszta), amelyek alkalmasak lennének arra, hogy a munkaerőpiac keresletéhez alkalmazkodó képzést nyújtsanak, így a térségbe szándékozó potenciális befektetők elvárásainak megfelelő humánerőforrás-igény biztosított lehet.

A térség kiaknázható erőforrásai területenként eltérőek, ezt tükrözi a mikrotérségek aktív keresőinek ágazatonkénti megoszlása is. A térségben a megyei átlagot meghaladó arányban foglalkoztatja a mező- és erdőgazdálkodás az aktív keresőket. A helyi közösség területén régen számos termelőszövetkezet működött, az innen kiszoruló dolgozók egy része magángazdálkodásba kezdett, másrésről a munkát keresők táborát gyarapítják. Az álláskeresők aránya a nyári időszakban komoly mértékű csökkenést produkál, ami a szomszédos balatoni térség időszaki jellegű munkaerő-felszívó képességével magyarázható, bár ez is csak tünetileg kezeli a munkaerő-piaci problémákat.

Fokozza a társadalmi problémákat, hogy a képzetlen munkakeresők aránya legmagasabb a roma népesség körében, nem ritka a második generációs munkanélküliség jelensége. A tartós munkanélküliség kiváltotta mentális problémák kezelése túlmutat a munkaerő-piaci eszközök hatókörén, csak a szociális szféra bevonásával kezelhető.

A pályakezdők között a fiatal diplomások aránya rendkívül alacsony, ez indirekt módon azt is bizonyítja, hogy a térségnek még nem számottevő a vonzása a fiatal diplomásokra.

A térséget érinti az E601-es Európa-út is (Bécs–Sopron–Sárvár–Sümeg–Keszthely–Marcali–Nagyatád–Barcs–Okučani irányban), amely Ausztrián keresztül Nyugat-Európa és a délszláv térség összekapcsolását biztosítja, és tranzit forgalma igen jelentős mind a kamionforgalom, mind pedig a turisták tekintetében. A közúthálózat várható fejlesztésével nem csak a térség közlekedési helyzete, hanem tökevonzó képessége, és gazdasági fejlettsége is javulhat. A térség közúthálózata folyamatosan romlik, a külterületek, zártkertek megközelítése néhány esettől eltekintve szilárdútburkolat nélkül közelíthetőek meg csupán. Nagyon fontos kiemelni, hogy a térségen két fontos vasútvonal halad át, az egyik a Budapest-Gyékényes-Rijeka közötti

nemzetközi vasútvonal, amely előnyös gazdasági és turisztikai szempontból egyaránt, és jó alapot adhat egy logisztikai központ telepítéséhez, a másik a déli határ mentén halad Pécs és Barcs felől a Zala megyei Murakeresztúr, majd Nagykanizsa irányába. A térség közművesítettsége jónak mondható az elektromos hálózat, ivóvízhálózat mindenhol kiépített, azonban több helyen rövid időn belül felújításra, modernizációra van szükség.

A térségben száz évvel ezelőtt a mezőgazdaságból a lakosság 60%-a élt meg. Ma lakosság alig 3%-a foglalkozik „csak” mezőgazdasággal, s mintegy 10-15%-a kiegészítő tevékenységként, vagy alkalmi módon van kapcsolatban a földműveléssel. A nagy ipari létesítmények távoli volta okán, a légszennyeződés minimális értékben van jelen, sőt elmondható az hogy a levegőnk kiváló. Azonban a globális felmelegedés jelei nálunk is mutatkoznak: a szélsőséges csapadékviszonyokban, az Alföldet közelítő aszályos nyarakban, de hirtelen csapadékhullámokban is. A műtrágyázásból adódóan az élővizeinkben a csurgalékból származó nitrogén és foszfor felesleg miatt gyakran megjelenik az eutrofizáció. A talajvizek és a felszínhez közeli rétegvizek nitrítések, nitrátosok lehetnek, emberi, de gyakran állati fogyasztásra s alkalmatlanok. A talajok szerkezete az istállótrágyázás szinte teljes hiánya, illetve a mezőgazdasági hulladékok (pl. kukoricaszár lebomlásának lassú volta miatt) fokozatosan romlik. Kárt okozhat a túlzott mértékű hígtrágyázás is. Ezzel szemben büszkék lehetünk a természeti környezetünk védelmére. A Duna-Dráva Nemzeti Park körül öleli térségünket, és példamutató a város belterületén lévő helyi védett területek (parkok, fasorok). Hatalmas monokultúrák alakultak ki a szántóföldi növénytermesztésben és a termesztett fajokat kizárólag a piaci tényezők diktálják. A szőlő és gyümölcskertek helyén intenzív (talajrabló) fenyőültetvények vannak. Az állattartás ijesztően visszaszorult. Mik az elmúlt század elején több mint másfélszer szarvasmarha volt a településen, ezek száma a városban nem éri el az ötvenet. Sertés, juh, kecsketenyéssel alig foglalkozik valaki, s baromfi tenyésztése is minimális. A Föld biológiai kapacitása (a térségben is) egyre csökken, a várható ökológiai válság miatt öfenntartásra kell berendezkedni, melyre a múlt példákat ad.

A térség tradicionálisan mezőgazdasági terület, kiterjedt erdőgazdálkodással. A térség jelentős agrárhagyományokkal rendelkezik, és ma is több mezőgazdasági vállalkozás működik a térségben. A térségben élők jelentős hányadának a mezőgazdaság kiegészítő jövedelemszerzési lehetőséget biztosít.

Térségünkben a szántóföldi növények közül legnagyobb területen kukoricát termesztenek. Inke, Berzence, Somogyudvarhely körzetében jelentős burgonyatermesztés folyik. A településekről elmondható, hogy fő termelőjük a körzetnek, étkezési és vetőburgonyát termesztenek, melynek nagy részét a Solanum Kft. vásárolja fel.

Gyümölcsstermesztés (alma, körte, meggy, barack) elsősorban Porrogszentpál, Porrog, Porrogszentkirály községek területén jellemző. A térségben termelt gyümölcsök helyben történő feldolgozása nem megoldott, a felvevőpiac hiánya is problémát okoz. A kecskeméti Szőlészeti Kutatóintézet szerint a térség területének 90%-a kiválóan alkalmas, 10%-a pedig alkalmas a szőlőtermesztésre, mely lehetőséget ad a helyi tájborok nemzetközi minőségű termelésének.

A térség valamennyi településén széles körben termesztenek bogyós gyümölcsöket, a legnagyobb területen málnatermesztést folytatnak, de nem elhanyagolható a szeder és ribizli termelése sem. A szelídgesztenye őshazája Iharosberény, de a térségben mindenhol termesztethető. Curgó, Berzence, Somogyudvarhely, Gyékényes és Zákány területén mindenképpen említésre méltó mezőgazdasági tevékenység a karácsonyfának való fenyőfák, és különböző örökzöldek termesztése. Ezen felül örökzöld

csemetekert Őrtilos és Zákányfalú községekben is működik. Az itt élő emberek életében fontos szerepet tölt be az örökzöldek termesztése.

Kulturális erőforrások: A térség számos műemlékkel büszkélkedhet, legkiemelkedőbb a csurgói Szentlélek templom, és a berzencei Szent Kereszt templom, melynek faoltárát a látogathatók is megcsodálhatják. Iharosberényben található az Inkey-kastélyt, amelynek a parkja védett terület. A legtöbb térségi település temploma műemlék jellegű, de látogatásuk nehézkes a miserenden kívüli nyitva tartás hiánya miatt. Egyéb műemlék jellegű építmények a berzencei várrom, a csurgói Szentlélek templom műemléki környezete, az iharosberényi Szent Flórián szobor és a somogyudvarhelyi közkút. A kistérség egyetlen állandó kiállítóhelye a Csurgói Városi Múzeum, a múzeumban az állandó kiállítások mellett havonta új időszaki kiállítások is megtekinthetők. A Református Gimnázium régi könyvtára bejelentkezésre, vagy egyénileg, a gimnázium parkja - a Festetics kapuval, a Csokonai paddal, és Csurgó elhunyt nagyjainak emléket állító Panteonnal – szabadon látogatható. A környéken lévő kastélyok általában közintézményként funkcionálnak, az iharosberényi Inkey-kastélyt, a berzencei volt Festetics-kastélyt, az inkei Rohonczy-kastélyt, a zákányfalui Zichy-kastély, a somogybükkösdi Perczel-kastélyt csak kívülről csodálhatják az érdeklődők. A térségbe érkező vendégek fő motivációját a természeti adottságok, a kulturális és történelmi értékek jelentik. A térség társadalmi eseményeinek, rendezvényeinek többsége leginkább a helybeliek igényeit elégítik ki. A térségben nem működik tourinform iroda, amely ismertetné a turistákkal a térség látnivalóit, nevezetességeit, valamint tájékoztatást adna a térségi programlehetőségekről, viszont a csurgói kistérség honlapjáról elérhető a térség településeinek összes információja, turisztikai attrakciója.

Minőségi és mennyiségi fejlesztések kívánatosak, a szálláslehetőségek tekintetében. A térség kínálata lassan, fokozatosan bővül. A szálláshelyek számát és a férőhelyek számát tekintve kiemelkedő helyet foglal el a térségben Gyékényes és Csurgó.

Társadalmi környezet

A térségben közel 170 non-profit szervezet működik, ebből közel 50 Csurgón. Vannak olyan települések, mint Nagyszakácsi, ahol a lakosságszámhoz képest magas a civil szervezetek száma (5 db), míg a másik végletet azok a települések alkotják, ahol semmilyen civil élet nincsen (pl.: Csákány). A civil szervezetek egyre hatékonyabb működéssel végzik tevékenységüket, évről évre több pályázatot adnak be. Nagyon sok területre terjed ki a szervezetek működése, de legjelentősebbek az oktatással, kultúrával, szabadidővel, sporttal és a településfejlesztéssel foglalkozó szervezetek. Az aktív munka ellenére a civil szervezetek nagyon alacsony infrastrukturális háttérrel rendelkeznek. Legtöbb esetben (pl.: helyhiány miatt) gondot okoz a rendezvények megtartása, összejövetelek szervezése. A térségben hiány mutatkozik a civil szervezetek részére nyújtott szolgáltatásokból.

A helyben maradó népesség nagy része képzetlen, akiknek – a tökehiányos vállalkozások miatt – a különböző termelő ágazatokban való elhelyezkedésre kevés esélyük van. A kis létszámú, elöregedő, hátrányos helyzetű, várostól távol eső településeken hiányos az infrastruktúra, romló a vagyonbiztonság, helyben szinte nincs munkalehetőség. Kevés a kulturális-és szórakozási lehetőség, romlik a falukép és a lakosság testi-lelki egészségügyi állapota is. Stratégiánk legfőbb céljai a népesség helyben tartása, illetve a munkahely megtartás, munkahelyteremtés. A helyzetelemzés során világossá vált, hogy a nagyszámú képzetlen szabad munkaerőnek a foglalkoztatását jórészt a mezőgazdaság tudja megoldani. A kézimunka igényes termékek

termelése (gyümölcsök, örökzöldek) a legtöbb esetben kis parcellákon (1-2 ha), zártkertekben történik. A térségi gazdák e tevékenységüket jövedelemkiegészítő jelleggel végzik, a legtöbb esetben őstermelőként, családi gazdálkodóként. Mindenképp indokolt, hogy ezeket a termelőket potenciális pályázóként meg tudjuk jeleníteni. A mezőgazdaság fejlesztésére jó alapot nyújt a kitűnő agro-ökológiai potenciál, amire építve marketinggel és piacépítéssel elősegíthető a piacképes termesztési formák elterjedése, például a biogazdálkodás, bemutató gazdaság, valamint segíthető a fenntartható agrárgazdaság is. A közösségi aktivitás szakmai, ágazati és települési, településcsoporti jelleggel is erősödött az elmúlt években. Ezek különböző szervezeti, aktivitási szinten működnek, de még a legtöbb település kevésbé aktív, sőt helyenként hanyatló is a közösségi önszerveződés/önsegítés iránti érdeklődés a települések lakói között. Ennek legfőbb oka a „kulcsemberek” a szervező erő, vagy egyszerűen az összejövetelek megtartására alkalmas tér hiánya. A közösségi programok jó eszközei a rossz helyzetben élők bevonásának, az aktivitás erősítésének, ugyanakkor a társadalmi kirekesztettség, a tartós szegénység olyan társadalmi probléma, amely széles szakmai összefogást, a közösségek együtt gondolkodását és cselekvéseit igényli. A térség nem rendelkezik védjegy, vagy arculati programmal, pedig nagyobb fokú ismertséget, elismertséget tudna biztosítani a helyben előállított termékeknek, szolgáltatásoknak. A vállalkozók, gazdálkodók közötti valós szolgáltatói, kereskedelmi és termelést segítő kapcsolódások száma alacsony. A fogyasztói kereslet, az értékesítési csatornák számának bővítése érdekében fontos lenne egy egységes arculat kialakítása, térségi szinten dolgozó marketingmenedzsment üzemeltetése, de ahhoz, hogy a stratégiai és operatív ügyvitel önfenntartóvá váljon, el kell érni egy nagyobb fokú szervezeti, integrálódási szintet és bizonyos kritikus tömeget vásárlói és termelői szinten is. Az integrációt az Operatív Programok több oldalról is ösztönzik. Nagyon nehéz azonban a vidéki területeken kiépíteni egy olyan léptékű integrációt – legyen az bármilyen szervezeti forma is - ami hosszú távon is fenntartható. Ennek legfőbb oka a nagyipari termeléstől jelentősen elmaradó termelékenység, ezáltal a magasabb árak, illetve a fogyasztói oldal vásárlóerejének gyengesége. Természetesen a vásárlók száma is jóval alacsonyabb, mint a nagyobb városi területeken. A következő években fokozottan erősíteni szükséges a gazdasági alapokra is helyezhető közösségi érdekek mentén a termelés, az értékesítés egymásra épülését, új piacok szervezését, a meglévők erősítését. A piacszerzési területen szakmai kapacitás bővítése is szükséges alhálózati jelleggel. Az értékesítési csatornák erősítésénél a turisztikai szolgáltatói kínálat és a termelés nagyobb mértékű egymásra épültségét javítani kell, a kereskedelmi üzletekbe való beszállítás lehetőségeit is tovább kell bővíteni, ugyanakkor a termelést mindezekkel párhuzamosan mennyiségileg és minőségileg is növelni szükséges.

7.2 SWOT analízis

A HFS tervezése során a tematikus csoportüléseken készültek SWOT analízisek, melynek célja az volt, hogy a HACS képet kapjon arról, hogy a különböző szektorok hogyan látják jelenlegi és jövőbeni helyzetüket a térségben. Az egyik tematikus csoport az elnökség maga volt, ahol egyik szféra képviselői sem haladták meg a 40%-os arányt.

Az elnökség a SWOT analízis elkészítése során fontos és kiemelkedő erősségként emelte ki a természeti környezetet, a határ közelségét, a turizmust, a vadászatot, valamint a kertészet hagyományát a térségben. Ezek az elnökségi tagok szerint a térség fő vonzerejét adják. Gyengeségnek az infrastruktúra és a szakképzett munkaerő hiányát (szellemi tőke hiánya) tartják, de a piac és a tőke hiánya is számottevő, csakúgy, mint a hiányzó fizetőképes kereslet, illetve a háztáji területek paragon hagyása (üres ingatlanok nagy száma). Ezek fejlődése, valamint megléte tovább növelné a térség vonzerejét mind turisztikai, mind

gazdaságfejlesztési szempontból. A gyengeségeket fennálló veszélyként tovább nehezíti a bürokrácia, az elnéptelenedés, a társadalmi összetétel változása, az oktatás helyi hiánya, az önkormányzati hivatalok gyengítése, a centralizáció, valamint a szociális háló szélessége. A következő lehetőségek azonban az említett gyengeségeket ellensúlyozhatják: az új együttműködések létrejötte, célzott marketing-használat, a helyi feldolgozás és a helyi termelés kapacitásnövekedése, a turisztikai szolgáltatások kapcsolata (ökoturizmus), helyi értéktár összeállítása, a civilek aktivizálása, a megújuló energia lehetőségeinek kiaknázása, illetve az élők munkája visszaállítása mind hozzájárulna a térség gazdasági- és vidékfejlesztéséhez.

A civil tematikus csoport tagjai fő erősségként a civil szervezetek nagy számát, a térség turisztikai potenciálját, az önkéntességet, a helyi identitástudatot, valamint a Balaton közelségét jelölték meg. Szerintük mindezt negatívan befolyásolja a motiválatlan társadalom, az érdektelenség és a közömbösség, a befelé forduló emberek, a passzív civilek, az infrastruktúra hiánya, a szaktudás hiánya, a tőkehiány, valamint a rossz turisztikai sajtó, mint gyengeségek. A civil szféra alapeleme az civil élet számos területén tapasztalható aktivitás, így ezek a gyengeségek folyamatos fejlesztésekkel mérsékelhetőek lennének. Lehetőségként a rendezvényeket, illetve a közösségi épületekkel és a turizmussal kapcsolatos szolgáltatások fejlesztését hozták fel: programok kialakítása, szálláshelyek fejlesztése, hagyományörzés, turista utak és tanösvények létrehozása, civilek együttműködésének megerősítése, civil információs portál(ok) létrehozását vázolták fel. Veszélyként a civil tagság elöregedését, a fiatalok elvándorlását, a különféle programok utógondozásának hiányát, a pályázati utófinanszírozást, a „kényszerpályázatokat”, valamint a politikai változásokat tekintik.

A vállalkozói tematikus csoport gazdasági szempontból megközelítve az innovációra való hajlandóságot, az élénk piaci versenyt, a helyi sajátosságokat és specialitásokat, a helyi termékek kultuszát, Csurgó város térségen belüli erősödését (mint térségközpont), és a turisztikai potenciál további erősödését hozta fel erősségként. Gyengeségekként a szakképzett munkavállalók alacsony létszámát, a tőkehiányt, a kicsi, esetlegesen még ismeretlen piacokat és a tapasztalathiányt jelölték meg. Ezek hosszú távú mérséklése kulcsfontosságú a fejlesztések tekintetében. A csoport tagjai egyöntetű véleményként hozták fel az állami földek használatát (hasznosítását), a helyi vállalatok jobb kihasználtságát és funkcióváltását, a megújuló energiát, a turizmus és a szálláshelyek további fejlesztését, mint lehetőségeket, melyek jelentős gazdasági potenciált rejtenek magukban. Szintén egybehangzó véleményként említették a munkahelyteremtést és annak hosszú távú fenntarthatóságát, az idegen pályázatiírók megjelenését és azok felelősségét, az önrészt, és a garanciát, mint veszélyeket.

A községi tematikus csoport tagjai erősségnek az államhatár és a Balaton közelségét, a térségi turizmust, az erdészeti és vadászati tevékenységet, a természeti értékeket, valamint a helyi termékek erősödését tartják. A háztáji területek parlagon hagyása, az ingatlanok üres állapota, a motiválatlan társadalom, a szakképzett munkavállalók hiánya, a tőke hiánya, a munkahelyek és az infrastruktúra hiánya, továbbá fizetőképes kereslet hiánya szerintük mind kiemelendő gyengeségek, mely problémáját kezelni kell. Lehetőségekként említették a célzott marketinget, a helyi feldolgozás erősítését, a helyi termelést, a megújuló energia lehetőségeinek kiaknázását, a turisztikai szolgáltatások fejlesztését, valamint az helyi együttműködések erősítését. A csoport tagjai veszélyként tartják számon a bürokráciát, az elöregedést és az elnéptelenedést, a társadalmi összetétel változásának, a centralizációnak, az önkormányzati hivatalok gyengítésének, továbbá a nem helyi szolgáltatók tevékenységeinek (leginkább a kivitelezés terén értendő) negatív folyamatait.

SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
1. meglévő turisztika potenciál 2. kertészet hagyománya- helyi termékek 3. Határ (Őrtilos, Gyékényes, Berzence) és a Balaton közelsége 4. Természeti értékek- Duna-Dráva Nemzeti Park, NATURA 200 területek	1. Vonalas infrastruktúra mennyisége, minősége nem megfelelő 2. szakképzett munkaerő hiánya (szellemi tőke hiánya) 3. tőkehiány 4. állattartás kihalóban 5. ingatlanok állapota – sok a lakatlan és gondozatlan belterületi ingatlan 6. motiválatlan társadalom
Lehetőségek	Veszélyek
1. turisztikai szolgáltatás kapcsolata (öko) 2. helyi értéktár összeállítása, megismertetése 3. civilek aktivizálása 4. megújuló energia lehetőségek kiaknázása 5. civilek együttműködésének erősítése 6. értéktár- Marketing 7. helyi feldolgozás-helyitermelés erősítése	1. bürokrácia 2. elöregedés, elnéptelenedés 3. centralizáció 4. nem helyi szolgáltatók (kivitelezés) 5. társadalmi összetétel változása

Összességében megállapítható, hogy a HACS területi adottságai, természeti és helyi értékei, turisztikai potenciálja adja a térség kitörési pontjait. A HFS megvalósításának leginkább a bürokrácia, a centralizáció és a társadalmi összetétel lehet gátja.

8. A stratégia beavatkozási logikája

A beavatkozási logika LEADER vonatkozású rövid összefoglalása

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségeként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálódását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata.

A SWOT elemzésben erősségeként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségeként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása.

A SWOT elemzésben gyengeségeként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló

programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképével összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

8.1 A stratégia jövőképe

„Vidékünk nem csak Őseink öröksége, hanem kölcsön Unokáinktól”

2027-ra a térség helyi termék előállításának és piacra jutásának támogatásával elindul a gazdaságfejlesztés, munkahelyek jönnek létre és a meglévők megtartásra kerülnek, ezzel a térség belső gazdasági integrációs szintje és függetlensége erősödik. Vidékünkön a gazdálkodók helyben maradnak és a vidék kultúrállapotát megőrzik. A projekteken keresztül a gazdálkodás ésszerűbbé válik, a hatékonyabb termelés és a koncentráció erősödik. A térségi vállalkozásoknak az országos átlaghoz képest való elmaradása csökken. Nő az önszerveződésen alapuló szervezetek száma a termelés, a beszerzés és az értékesítés területén. A gazdaságfejlesztési intézkedések elősegítik a környezeti tudatformálást az agrárgazdálkodásban, valamint környezetkímélő, korszerű területhasználat és technológiák is elterjednek, kiemelten a természetvédelmi területek környezetében. A turizmus az egyik legdinamikusabb gazdasági ág, amely egyben az értékek, az ismeretek és a kapcsolatok közvetítésével más gazdasági ágakra is pozitívan hat. Gazdaságélénkítő hatást a tájba illő hagyományos településképp megőrzésével, a helyi kulturális hagyományok feltárásával, életben tartásával, hagyományteremtéssel, oktatási, kulturális, egészségügyi, szociális intézmények, szabadidős létesítmények korszerűsítésével is elérünk.

8.2 A stratégia célhierarchiája

A stratégiánknak két fő átfogó célja van, ami meghatározza a specifikus céljait és hozzájárul a KAT és a 2021-2027 OP-ok céljainak megvalósításához. Térségünkben jelenleg zajló kedvezőtlen gazdasági- és társadalmi folyamatok indokolják, hogy e két átfogó cél elérésével hozzájárulhasson a HFS ezen folyamatok lassításához, enyhítéséhez.

Az 1. átfogó cél, a gazdaság fejlődése elengedhetetlen és szorosan kapcsolódik a 2. átfogó célunkhoz, az elnéptelenedés kezeléséhez. A két probléma, ami megoldásra vár a térségben kéz- a kézben jár. Magas a tartós munkanélküliek száma, alacsony a nagyvállalatok száma, a vállalkozások nagy része a szolgáltató iparból tevődik össze. Alacsony az iskolázottság aránya, viszonylag magas a roma lakosság száma.

1. **specifikus cél:** a vidéki térségekben a mikro- kisvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése
2. **specifikus cél:** helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése
3. **specifikus cél:** helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása

A vidéki térségekben mikro- és kisvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése, a helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése alapvető célja a HFS-nek. A meglévő mikro-, kisvállalkozások jelentős számánál fejlődésük akadályozó tényezője az kisléptékű eszközbeszerzés vagy ingatlanfejlesztés. Úgy gondoljuk, hogy az egyéb programok forrásai mellett a rendelkezésünkre áll

forrásaink függvényében támogatnunk kell a mikro-, kisvállalkozásokat, ezzel hozzájárulva a gazdasági potenciáljuk növekedéséhez. A helyi termékek egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek hazánkban, az elmúlt években nőtt a tudatos fogyasztók száma. A helyben termelt, hozzáadott értékkel előállított termékek iránt nőtt a kereslet, valamint a kínálati oldal is biztató. Fontos lenne olyan, innovációs folyamatok beindításával, egy együttműködő gazdasági közösséget kialakítani, ami a gazdaságot a rendelkezésre álló források tekintetében támogatja. A térség számos turisztikai attrakcióval rendelkezik, mely látnivalók bemutatása a nagyközönség elé kitörési pont lehetne a térség számára. A tervezési területet érinti a Duna- Dráva Nemzeti Park, amely nemzetközileg kiemelkedő turisztikai vonzerő. A nemzeti park saját szolgáltatásain túl különböző magán beruházások által jöttek létre turisztikai attrakciók, mint például a Csurgó Óvárosának turisztikai fejlesztése vagy a Nagyszakácsiban évente megrendezésre kerülő Királyi szakácsok gasztronómiai verseny. A meglévő szolgáltatások minősége nem megfelelő, valamint a kapcsolódó szálláshely kapacitás sem elegendő.

4. specifikus cél: közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése

5. specifikus cél: az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása

A helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása, valamint az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása eredményezheti leginkább a térség önmegtartó erejét.

A térségben még jelenleg nem létezik erős térségi identitás / identitástudat. A jelentősen cserélődő társadalom miatt folyamatos közösségi integrációt kell folytatni, mely tovább súlyosbítja az identitástudat hiányának kérdéskörét. Ezért a HFS célja, hogy a térségben élők magukénak érezzék lakóhelyüket, felébredjen identitástudatuk. Célunk, hogy a helyi szereplők ráébredjenek, hogy a térség sok mindent megad számukra a fejlődéshez abból adódóan, hogy a közösség teremti meg ezeket a lehetőségeket és erőforrásokat. Tehát a térségi identitástudat kialakításában látjuk az együttműködés és a sikeres fejlődés kulcsát. A térségben épp úgy, mint egész Magyarországon az együttműködési hajlandóság alacsony színvonala térség fejlődésének jellemző hátráltató tényezője. Az eddigi tapasztalatok alapján az együttműködések csak papíron, formálisan jelentek meg; gyakorlati, valós, többlet eredményt jelentő együttműködések nem voltak jellemzőek. A HFS intézkedési azt hivatottak e téren ösztönözni, hogy az együttműködések hosszú távúak legyenek, a különböző szférák szervezeti és egymás közötti együttműködések tényleges tevékenységeket tartalmazzanak (pl. tudásátadás, innováció, stb.) A közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése szintén hozzájárul a helyi identitás tudat fejlesztéséhez.

6. specifikus cél: Megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten

A technológia fejlődésének egyenes következménye az egyre nagyobb méretű energiaigény. A természet körforgása miatt a fosszilis forrásokkal szemben a megújulókat nem tudjuk elfogyasztani, ez jelentheti a megoldást a klímavédelem és az energiatudatosság felé. Térségünk számára fontos, a megújuló energiák használata és annak támogatása.

9. Cselekvési terv

9.1 Az intézkedések leírása

Intézkedés 1.

1. Az intézkedés megnevezése: Helyi gazdaságélénkítés támogatása 2023-2027

2. Specifikus cél:

- a vidéki térségekben a mikro- kisvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése
- helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése
- helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása

3. Indoklás, alátámasztás:

A Helyi Fejlesztési Stratégia helyzetfeltárása alapján elmondható, hogy a térségben nagy számban vannak jelen a kényszervállalkozók, de többségük csak napról napra él, tőkeerősödés nem jellemző. A vállalkozói bevételek alacsonyak, ezért a szolgáltatásaik minősége fejlesztésre szorul. A térség vállalkozásainál elmaradtak az eszközbeszerzések és ingatlanfejlesztések, illetve hiányoznak az innovációs tevékenységek. Az intézkedés célja olyan vállalkozások támogatása, amelyek a térségi gazdasági potenciál növekedéséhez járulnak hozzá, új szolgáltatások bevezetésével, vagy a meglévő szolgáltatásaik költséghatékonyra tételével, színvonalának emelésével. A térség mezőgazdasági, kertészeti múltjából eredendően, sokan foglalkoznak helyi termék előállításával és azok feldolgozottsági szintjének emelése is elkezdődött, aminek következtében a termények feldolgozottsági mutatói emelkedtek, tehát a magasabb volumenű hozzáadott érték már a 2007-2013-as időszakban megjelent. Fontos a helyi termékekkel kapcsolatos további fejlesztések támogatása, aminek egyik kitörési pontja a Helyi Fejlesztési Stratégia által biztosított lehetőség.

4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

Mikro- Kisvállalkozások szolgáltatásainak létrehozása, bővítése, meglévő szolgáltatások színvonalának emelése. Infrastrukturális fejlesztések, eszközbeszerzés, technológiai fejlesztések, innovációs és marketing tevékenységek támogatása, östermelői tevékenység támogatása.

1. Beruházás jellegű infrastrukturális fejlesztések
2. Eszközbeszerzés, gépvásárlás
3. N1 kategóriájú gépjármű beszerzése
4. Immateriális javak beszerzése
5. Szolgáltatások beszerzése
6. Marketing tevékenység támogatása
7. Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása

8. Projektmenedzsment
9. Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége
10. Projektelőkészítés
11. Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása

5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása

6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7. A jogosultak köre:

Induló vagy már működő Mikro- és Kisvállalkozások

Östermelők

8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Projektterv minősége

Humán erőforrás

9. Tervezett forrás:

a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás (Ft): 299.852.650.- Ft

b) a támogatás intenzitás: 65%

Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása esetén: 80%

c) a projektméret korlátai (Ft): minimum 1 000 000 Ft

maximum 50 000 000 Ft

d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024.I félév -2027. I. félév

11. A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hó

12. Kimeneti indikátorok:

a) Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma (db): 30-45 db

b) Új munkahelyek száma: 3

Intézkedés 2.

1. Az intézkedés megnevezése: Helyi rendezvények támogatása 2023-2027

2. Specifikus cél:

- helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása
- közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése
- az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása

3. Indoklás, alátámasztás:

A térség településeit vizsgálva, országosan is egyedülálló kulturális örökséget fedezhetünk fel. Az értékek a legtöbb esetben anyagi okok miatt nem kerülhetnek a nagyközönség elé, ezért indokolt olyan rendezvények szervezésének támogatása, amelyek keretében bemutatásra kerülnek helyi kulturális értékek, ifjúsági, egészség megőrzési és sport tevékenységhez kapcsolódó programok.

4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Rendezvényszervezés
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása

5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása

6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7. A jogosultak köre:

Civil szervezetek, önkormányzatok, egyházak

8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Projektterv minősége

Térsvégi szempont

9. Tervezett forrás:

a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás (Ft): 70.000.000.- Ft

b) a támogatás intenzitás: 95% (A beruházás nem járhat gazdasági tevékenységgel, a támogatást igénylő nem realizálhat abból profitot, és a projekt eredményének mindenki számára ingyenesen elérhetőnek, látogathatónak, igénybe vehetőnek kell lennie.)

c) a projektméret korlátai (Ft): 1 000 000 – 3 619 500 Ft

d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024.I félév -2027. I. félév

11. A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hó

12.Kimeneti indikátorok:

a) megvalósult rendezvények száma (db): 30 db

Intézkedés 3.

1. Az intézkedés megnevezése: Térségi közösségi fejlesztések támogatása 2023-2027

2. Specifikus cél:

- helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása
- közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése
- az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása

3. Indoklás, alátámasztás:

A térségben működő nonprofit szervezetek folyamatosan fejlesztik tevékenységüket, de ismertségük még nem éri el a kívánt szintet. A szervezetek működési területe igen sokrétű, de legjelentősebbek az oktatással, kultúrával, szabadidővel, sporttal és a településfejlesztéssel foglalkozó szervezetek. Az aktív munka ellenére a civil szervezetek hiányos infrastrukturális háttérrel rendelkeznek, az esetek többségében (pl.: helyhiány) gondot okoz a rendezvényeik megtartása, összejövetelek szervezése, valamint korszerűtlen az informatikai háttérük. A nonprofit szervezeteknek jó lehetőségük van arra, hogy térségünket megismertessék, hírét vigyék, így támogatásukkal erősödik a nonprofit szféra, növekszik a helyi identitástudat.

4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Beruházás jellegű infrastrukturális fejlesztések
- Eszközbeszerzés, gépbeszerzés
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
- Projekt előkészítés költségei
- Projektmenedzsment költsége
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatás költségei
- Marketing tevékenység támogatása
- Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása

5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása

6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7. A jogosultak köre:

Civil szervezetek, önkormányzatok, egyházak

8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Projektterv minősége

9. Tervezett forrás:

a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás (Ft): 80.000.000.- Ft

b) támogatás intenzitás:

- Legfeljebb 95%. (A beruházás nem járhat gazdasági tevékenységgel, a támogatást igénylő nem realizálhat abból profitot, és a projekt eredményének mindenki számára ingyenesen elérhetőnek, látogathatónak, igénybe vehetőnek kell lennie.)
- Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása esetén legfeljebb 80%,
- minden más esetben legfeljebb 65%.

c) a projektméret korlátai (Ft): 1 000 000 – 30 000 000 Ft

d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

10.A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024.I félév -2027. I. félév

11. A projekt megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hó

12.Kimeneti indikátorok:

a. Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma: 4

b. Fejlesztéssel érintett nonprofit szervezetek száma: 6

9.2 Együttműködések

a) Térségek közötti együttműködések megvalósítása

A HACs 3 területet érintő együttműködést kíván megvalósítani:

- Természeti értékek megóvása, bemutatása
- Horgászat, mint sport-, és szabadidős tevékenység
- Sport-, és ifjúsági tevékenység a helyben tartás érdekében

A projekt keretein belül az ifjúságot, a horgász társadalmat kívánjuk megcélozni, azzal a céllal, hogy minél szélesebb körben ismerkedjenek meg a horgászattal, mint sport, a természeti értékekkel, programok és rendezvények szervezésén keresztül. A megfelelő infrastruktúra megalapozása a célzott területeken része a projektnek, hiszen fontos a területek gondozása, megfelelő szinten tartása, a látogatók kiszolgálása. A Vidékünk a Jövőnk Szövetség fontosnak tartja az ifjúság szemléletformálását, a környezettudatos gondolkodásmód erősítését, a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeinek biztosítását.

Együttműködő partnereink:

- Zis-Tóért Szabadidős Egyesület-Csurgó
- Nagybjom és Vidéke Horgászegyesület-Nagybjom (NATURA 2000 terület), az Észak Kaposi Partnerek LEADER HACs tervezési területén helyezkedik el.
- b) Egyéb együttműködések megvalósítása

Fontosnak tartanánk egy marketing projekt megvalósítását, melynek a célja, a térségünk bemutatása, megismertetése turisztikai és ipari céllal a nemzetközi piacon. A projekt keretein belül mikrotérség szintű kisfilmek, marketing anyagok készülnek.

9.3 Kommunikációs terv

A Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítése során fontos szempont volt, hogy a kapcsolódó információk a lehető legnagyobb számú helyi szereplőhöz juthassanak el, és biztosítsuk a tervezési folyamatba való bekapcsolódás lehetőségét az térségben élők számára.

9.3.1. A célcsoport(ok) meghatározása

- települési önkormányzatok és intézményeik
- Helyi gazdasági szereplők
- helyi non-profit szervezetek
- térségben élő magánszemélyek
- informális társaságok
- térségi szakmai szervezetek
- helyi nemzetiségi- és hátrányos helyzetű csoportok
- Irányító Hatóság, Kifizető Ügynökség
- a régióban és azon kívül működő helyi akciócsoportok

9.3.2. A kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség a Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítése során törekedett azon szakmai javaslatok betartására, melyek a Helyi Fejlesztési Stratégia Tervezési útmutatójában/sablonjában szerepeltek, és a tervezésre felkészítő képzések,

fórumok során elhangzottak. A HFS kommunikációja a nyilvánosság, helyi szereplők bevonásával történt, a helyi fórumok, a tematikus munkacsoport ülések, a weboldalon megjelentetett hírek, szakmai anyagok mind arra ösztönözték a helyi szereplőket, hogy részt vegyenek a tervezésben, és az így kialakított közös tudásbázisból reális információs adatbázist tudjunk létrehozni.

9.3.3. A HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, ezek kezelésének és dokumentációjának módja

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség elsődleges kommunikációs csatornája az Egyesület honlapja (www.videkunkajovonk.hu). Az oldalon a HACS-ról minden releváns információ (bemutakozás, hírek, információk, a képvisellel megbízottak és a munkavállalók elérhetőségei, az előző programozási időszakban időszakban megvalósult beruházások, pályázati és egyéb dokumentumok,) naprakészen, bárki számára korlátozás nélkül elérhetőek. E-mailben, levélben és telefonon történő megkeresés esetén nyújtunk szóbeli vagy írásbeli tájékoztatást minden érdeklődő számára. Irodánkban személyes tanácsadás keretében adunk tájékoztatást az érintettek részére, mely kiter a szükséges dokumentumok kitöltésére, a projekt ötletek kidolgozására, az aktuális tervezési és működési információkra. A tervezési folyamat során szervezett fórumokról, találkozókról Tematikus Munkacsoport ülésekről és egyéb egyeztetésekről folyamatosan beszámolunk az Egyesület honlapján. A Helyi Fejlesztési Stratégia készítése során véglegesített dokumentumok, mellékletek elérhetőek a weboldalon, a külön erre a célra kialakított menüpontban és mappában. A tervezéshez kapcsolódó összes megbeszélés nyilvános, ezek időpontjáról és helyszínéről a tájékoztattuk az érdeklődőket, valamint az eseményeket meghirdettük a weboldalunkon.

9.3.4. A kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása

A HFS tervezés kommunikációja és az Egyesület tevékenységének a kommunikációja az Egyesület munkaszervezetének a feladata. A HFS tervezés irányítása az Egyesület Elnökségének a felügyelete mellett a Munkaszervezet munkatársainak feladata. A tervezés ellenőrzése, a szakmai anyagok véglegesítése az Elnökség, valamint a Közgyűlés (legfőbb döntéshozó testület) tájékoztatása és felelős döntése mellett történt.

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség jelenleg 2 fő, vidékfejlesztési tapasztalattal és felsőfokú végzettséggel rendelkező munkavállalóval rendelkezik és 2 fő ügyintézővel, de a tervezés során sikerült mozgósítani azt a támogató és kreatív szakmai közösséget, mely a fejlesztések megvalósításában érdekelt, mind önkormányzati, vállalkozói és civil oldalról.

9.3.5. A HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve

Tevékenység	Célcsoport	Időterv
HFS tervezést segítő tájékoztató fórum, képzéssel egybekötve mikro térségi szinten	Térség helyi szereplői	2023. március
HFS tervezést segítő tematikus munkacsoport ülések	Térség helyi szereplői/Tematikus munkacsoport tagok	2023. március-április
Projektötlet adatlap gyűjtése	Térség helyi szereplői	2022. január-2023. február
A lakosság kérdőíves felmérése	150 fő, mely reprezentatív	2022. szeptember

HFS I. mérföldkö elfogadása a közgyűlés által (nyilvános)	Vidékünk a Jövőnk Szövetség tagsága/ Térség helyi szereplői	2023. szeptember
Ügyfélszolgálati tevékenység	Térség helyi szereplői	folyamatos

9.3.6. A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve

adatok e Ft

Kommunikációs kiadások /Év	2023	2024	2025	2026	2027
Weboldal karbantartás	240	240	240	240	240
Fórumok/rendezvények	500	200	0	200	0
Összesen:	740	440	240	440	240

9.4 Egyéb, a HACs által megvalósított projektek

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség fontosnak tartja az ifjúság szemléletformálását, a környezettudatos gondolkodásmód erősítését. A térségünkben működő iskolákban szeretnénk elindítani szemléletformáló, környezettudatos gondolkodást elősegítő közösségi programokat. A programok során előadássorozatot tartanánk megfelelő szakember bevonásával, valamint természetközeli kirándulásokat, szemétszedési akciókat szerveznénk. A projekt keretein belül foglalkoztatni kívánunk egy térségi környezetvédelmi menedzsert, aki megszervezi, lebonyolítja a programokat a térségi intézményekben. A környezettudatos gondolkodást nem lehet elég korán elkezdni, hiszen a jövőnk legnagyobb kihívásai várhatóan összefüggnek majd az erőforrások szűkösségével és a környezetszennyezés következményeivel. A környezettudatos szemléletmód elterjesztése kulcsfontosságú a jövőnk szempontjából. A lehető legtöbb embernek kell felismernie, hogy a minket körülvevő élő és élettelen környezet, valamint a rendelkezésünkre álló erőforrások egyaránt értékeket képviselnek, amiket óvni és védeni kell. Ennek a gondolkodásmódnak az elsajátítását a lehető legfiatalabb korban, már kisiskolásként el kell kezdeni, hiszen ebben az életszakaszban a legkönnyebb tartósan rögzült értékrendet kialakítani.

A projektet 10.000.000.- Ft, 100%-os támogatásból kívánjuk megvalósítani.

10. Monitoring és Indikátorok

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

- elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
- segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközül szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérése során.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciók intézkedések hatását hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciók hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság [iránymutatásokat és eszköztárat](#) dolgozott ki a jogalkotás minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló [\(EU\) 2021/2115 rendeletet](#). Ez a rendelet létrehozta a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfelelésről a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseire képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok

A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).

A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:

- azok amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
- azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
- azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
- az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.

A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:

- azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;
- azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
- azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
- azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.

A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neme.

A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 41. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok

A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott TO-kban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):

- a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
- a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
- a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
- a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
- a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;
- a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
- eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.

A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.

A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.

A tudástranszferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.

A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.

A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.

A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségekben.

A munkahelyteremtő műveletek száma.

A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.

Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.

A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.

A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek száma.

Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1 Monitoring

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség a HFS végrehajtásához, értékeléséhez elengedhetetlenül szükségesek az időközi (minimum évenkénti) és a záró monitoring értékelések. Ezen feladatok egy része jogszabályi kötelezettségből fakad, de ezeken kívül tervezünk egyéni adatbekéréseket, melyek kiegészítik a központi monitoring adatbázist, így térség specifikus elemzéseket tudunk majd végezni. A monitoring adatok forrásai közül két terület említhető markánsan. Egyrészt a rendelkezésre álló HACs adatbázis, másrészt a projektgazdákból bekért megvalósítási és üzemeltetési adatok fogják képezni az adat tömeg gerincét. Az időközi monitoring elemzések legfőbb célja, hogy a HACs pontos képet kapjon a HFS megvalósításának aktuális állapotáról, ezzel lehetőséget teremtve az esetlegesen jelentkező módosításokra.

Fejlesztések indikátorai	Begyűjtés módja	Gyakoriság
Támogatott kedvezményezettek száma (db)	elektronikus	évente
Megvalósult fejlesztések száma (db)	elektronikus	évente
Támogatási szerződéssel lekötött források összege (Ft)	elektronikus	évente
Megvalósult fejlesztésekre kifizetett támogatások összege (Ft)	elektronikus	évente
A fejlesztések által létrejött új munkahelyek száma (db)	elektronikus/személyes megkeresés	évente

A begyűjtött adatok elemzését követő megállapításokat, értékeléseket a lehető legszélesebb körben ismertetni szeretnénk, ez alapvetően a HACs saját honlapjára, hírlevélre, a tagok közti kommunikációra alapul.

10.2 Az indikátorok megadása

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.1 ^{PR} A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcsereben vagy	személyek száma							

	az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma								
Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	R.10 ^{PR} Az ellátási lánc szervezetségének javítása: A KAP keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya	gazdaságok száma							
Kiépített megújuló energiatermelő kapacitás	R.15 A mezőgazdaságból, erdészetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia-termelés kapacitásbővítésébe, a biomassza-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt							
	Napelemes fejlesztések								
	Biomassza								
	Egyéb								
Új munkahelyek száma	R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)	teljes munkaidős egyenérték	-	-	3	-	-	-	-
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok száma	R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással	gazdaságok száma							

	fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a biomassza alapú gazdaságok száma								
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A támogatott „okos falu” stratégiák száma	„okos falu” stratégiák száma							
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma	R.41 ^{PR} Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP- támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya	fő							
Rendezvényeken résztvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő projektekkel érintett személyek száma	fő							
Beszerzett eszközök száma	A projekt keretében beszerezett eszközök száma	db							
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db	-	15	15	-	-	-	-
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db	-	2	2	-	-	-	-
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db	-	3	3	-	-	-	-
Megvalósult rendezvények száma	A projekt keretében megvalósult rendezvények száma	db	-	10	10	10	-	-	-

11. Indikatív pénzügyi terv

a) A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	Helyi gazdaságélénkítés támogatása 2023-2027	-	150	100	50	-	300	66
2.	Helyi rendezvények támogatása 2023-2027	-	30	30	10	-	70	16
3.	Térségi közösségi fejlesztések támogatása 2023-2027	-	30	20	20	-	70	16
4.	Saját projekt	-	-	10	-	-	10	2
	Összesen	-	210	160	80	0	450	100

b) A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek	-	33	32	32	32	129
Animációs költségek	-	0,2	0,2	0,3	0,3	1
Egyéb tervezett bevételek	-	1	1	1	1	4
Összesen	-	34,2	33,2	33,3	33,3	134

Mellékletek

1. A HACS összetételének részletes bemutatása
2. Település lista, tervezési terület
3. Taglista
4. Elnökség/HBB összetétele

1. számú melléklet

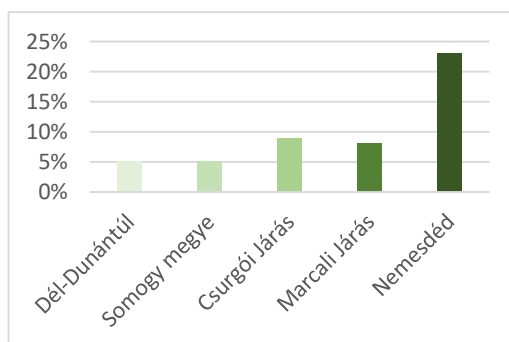
A HACS összetétele

Az Egyesület szervei: Közgyűlés, Elnökség, Elnök, Munkaszervezet vezető, Munkaszervezet, Felügyelő Bizottság, Tagozatok (civil-, köz-, és üzleti szféra). Közgyűlés: A Vidékünk a Jövőnk Szövetségnek jelenleg 61 tagja van (3. sz. mellékelt), melyből 21 önkormányzat (közszféra), 28 vállalkozás és 12 tag a civil szférához tartozik. A HACS tagság összetételében ennek megfelelően egyik szféra és érdekcsoport sem rendelkezik a szavazati jogok 49%-ot meghaladó hányadával, mely arányok betartására a jövőben is különös figyelmet fordítunk. Az Egyesület önkéntesen létrehozott, önkormányzattal rendelkező szervezet, nyilvántartott tagsággal rendelkezik.

Az Egyesületnek rendes és pártoló tagjai lehetnek. Az Egyesületnek tagja lehet minden olyan természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki egyetért az Egyesület céljaival, elfogadja az alapszabályt, rendszeresen fizeti a tagdíjat. Költségvetési szerv az egyesület pártoló tagja nem lehet. A tag személyére az Egyesület tagjai és az Elnökség javaslatot tehetnek. A felvételi eljárás a tagjelölt belépési nyilatkozatának az Elnökhöz történő eljuttatásával kezdődik, amelyhez csatolni szükséges az Egyesület legalább két tagjának írásos ajánlását. A legalább két tag ajánlásával rendelkező tagjelöltet a Közgyűlés köteles felvenni a tagjai közé. A tagok felvétele belépési nyilatkozat alapján történik. A tagfelvétel kizárólag a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A tagsági viszony a tagfelvételt elfogadó határozat keltének napján kezdődik.

Elnökség/Elnök: Az Egyesület Elnöksége 7 fős. Füstös János elnök Jövő Profit Bt. képviselőjeként, a közszféra delegáltjaként, Kövér István Attila és Halászi Attiláné alelnökök. A teljes elnökség listáját a 4. sz. melléklet tartalmazza. Az Elnökségben a közszféra 2 taggal, a Civil szféra 2 taggal és a vállalkozói szféra 3 taggal képviselteti magát. Kövesdiné Panyi Antónia, egyesületünk elnökségi tagja, Mesztegnyő Település alpolgármestere, a Honismereti és Természetvédő Közhasznú Egyesület elnöke nem csak településén, hanem megyei szinten elismert szakember, a térség szociálisan hátrányos helyzetű lakosság képviselője. A cigány (romani, beás) etnikai kisebbség képviseletét az elnökségben és a HBB-ben Halászi Attiláné látja el, hiszen településén a cigány lakosság aránya meghaladja a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezésterületi, a Somogy megyei, valamint az országos átlagot is.

A cigány (romani, beás) etnikai kisebbség

2. sz. ábra: Koczor-Meló Edina (2023.)

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2023-2027

Munkaszervezet/Munkaszervezet vezető: Az Egyesület ügyintézését a Munkaszervezet látja el. A munkaszervezet vezető Koczor-Melő Edina a munkaszervezet létrejötte óta, 2008. október 1.-je óta.

Felügyelő Bizottság: A bizottság elnöke Madarász Zoltán, tagjai Farkas Balázs István és Pintér Endre.

Tagozatok: Az Egyesület Közgyűlése tagozatokba tömörülve végzi munkáját (civil tagozat, közszféra tagozat, vállalkozói tagozat).

- Helyi Bíráló Bizottság (HBB): A bizottság feladata a HFS végrehajtásához kapcsolódóan a projekt kiválasztási és döntéshozatali eljárásban a döntéshozatali funkció ellátása. A Vidékünk a Jövőnk Szövetség HBB-a megegyezik az elnökséggel. HBB tagságában egyik szféra sem haladja meg a 49%-ot, van 2 fő tagja nő, és 1 fő fiatal, így biztosított az esélyegyenlőség, a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer. (2021/1060 EU rendelet 33. cikk)

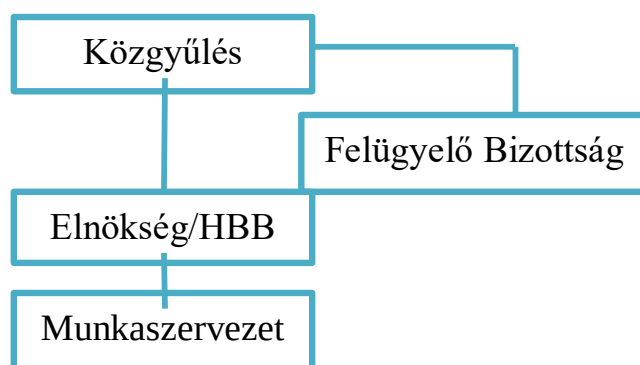
a) A HACs tervezett munkaszervezeti felépítésének bemutatása

A HACs megvalósításához kapcsolódó operatív és animációs feladatokat az Egyesület Munkaszervezete látja el, melynek humán erőforrását az alábbiak szerint kívánjuk biztosítani:

Feladatkör	Képzettség	Tapasztalat	Készségek
Munkaszervezet- vezető	• Okleveles közgazdász • Mérlegképes könyvelő • Vidékfejlesztési agrármérnök MSc • Közgazdász-tanár	• Vidékfejlesztés • HACs munkaszervezet vezetés 2008. október 1. óta • Pü-i terület • oktatás	• Jó kommunikációs készség • C típusú (német) nyelvvizsga • együttműködési készség • stressz tűrő képesség,
ügyintéző	• tanító	• Vidékfejlesztési • Mezőgazdasági	• Jó kommunikációs készség • együttműködési készség • stressz tűrő képesség
ügyintéző	• Pénzügyi számviteli ügyintéző	• Pü-i terület	• Jó kommunikációs készség • együttműködési készség • önállóság a munkavégzésben
ügyintéző	• Ruhaipari technikus	• Pü-i terület	• Jó kommunikációs készség • együttműködési készség • önállóság a munkavégzésben

b) A működés fizikai feltételeinek rendelkezésre állását és a fenntartás biztosítását is be kell mutatni.

A HACS szervezeti felépítésének bemutatása

3. sz. ábra: Koczor-Meló Edina (2023.)

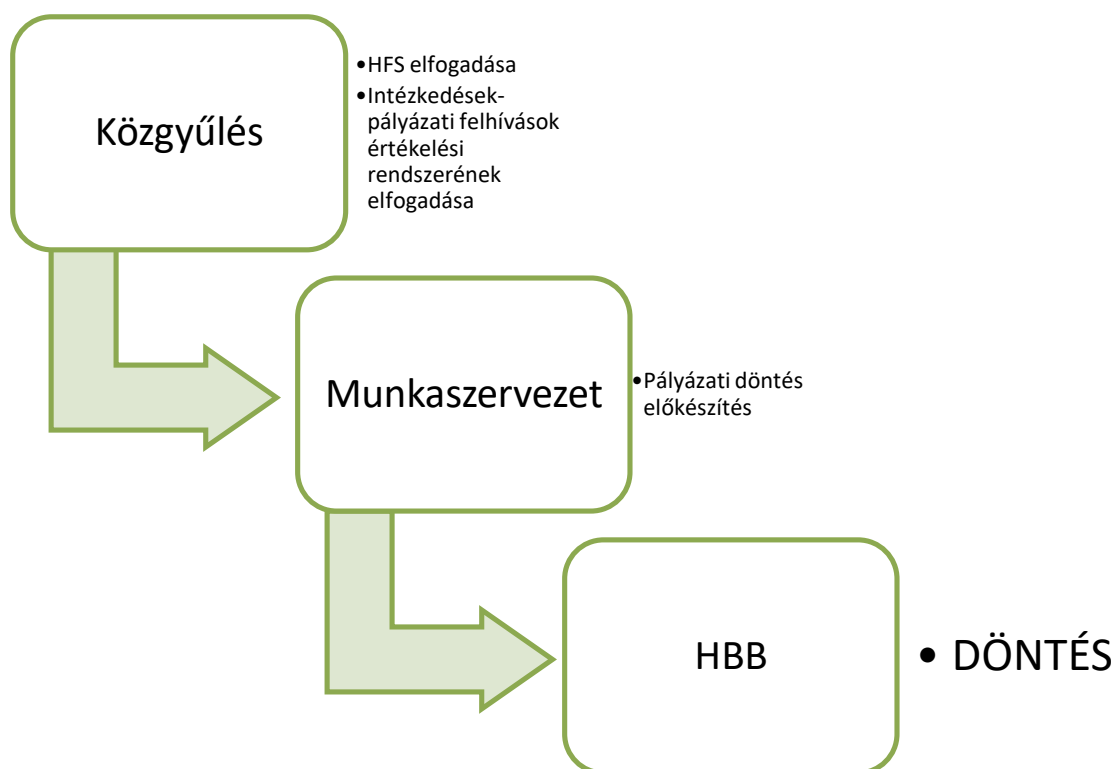
Az egyes szervezeti egységek, funkciók szerepének és felelősségi körének bemutatása a VP-ben definiált HACS feladatok vonatkozásában

Feladat	Felelős szerv
A hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása a pályázatok kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetetlenséget, a holtteher vagy helyettesítő hatást, ugyanakkor biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50%-át állami vagy önkormányzati költségvetési gazdálkodó szervnek nem minősülő partnerek adják.	Közgyűlés
A Helyi Fejlesztési Stratégiák megvalósítása során azonos típusú kisléptékű fejlesztések közös pályázatban való meghirdetése.	Közgyűlés
A közösség vezérelt HFS és a támogatott műveletek végrehajtásának monitoringja, és az adott stratégiához kapcsolódó egyedi értékelési tevékenységek – független szereplő általi – végrehajtása.	Elnökség
A Helyi Akciócsoport által pályázatok benyújtása más Operatív Program forrásaira.	Elnökség
Pályázatok kiválasztása és a támogatás összegének rögzítése, továbbá a jóváhagyás előtt a javaslatok benyújtása a KÜ-hez a támogathatóság végső ellenőrzése céljából.	HBB
A helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítése, beleértve a projektirányítási képességeik fejlesztését is.	Munkaszervezet
A pályázatok kiválasztása során a kiválasztási kritériumok összeállítása és súlyozása által összhang biztosítása a közösség vezérelt fejlesztési stratégiával, valamint a támogatás szükségességének (a pályázó ennek hiányában nem lenne képes megvalósítani a projektet) mérlegelése	Munkaszervezet
Pályázati felhívások vagy folyamatban lévő projektbenyújtási eljárás előkészítése és közzététele, beleértve a kiválasztási kritériumok meghatározását és súlyozását – megfelelő időtartam biztosításával.	Munkaszervezet
A kapott támogatásokat és az egyéb forrásból szerzett vagy gazdálkodási tevékenységből elért bevételeiktől elkülönítetten kötelesek kezelni és nyilvántartani.	Munkaszervezet
Támogatási kérelmek befogadása és értékelése.	Munkaszervezet

A pályázatok kiválasztásával és a HACCS működésével kapcsolatos döntéshozatali folyamatok bemutatása

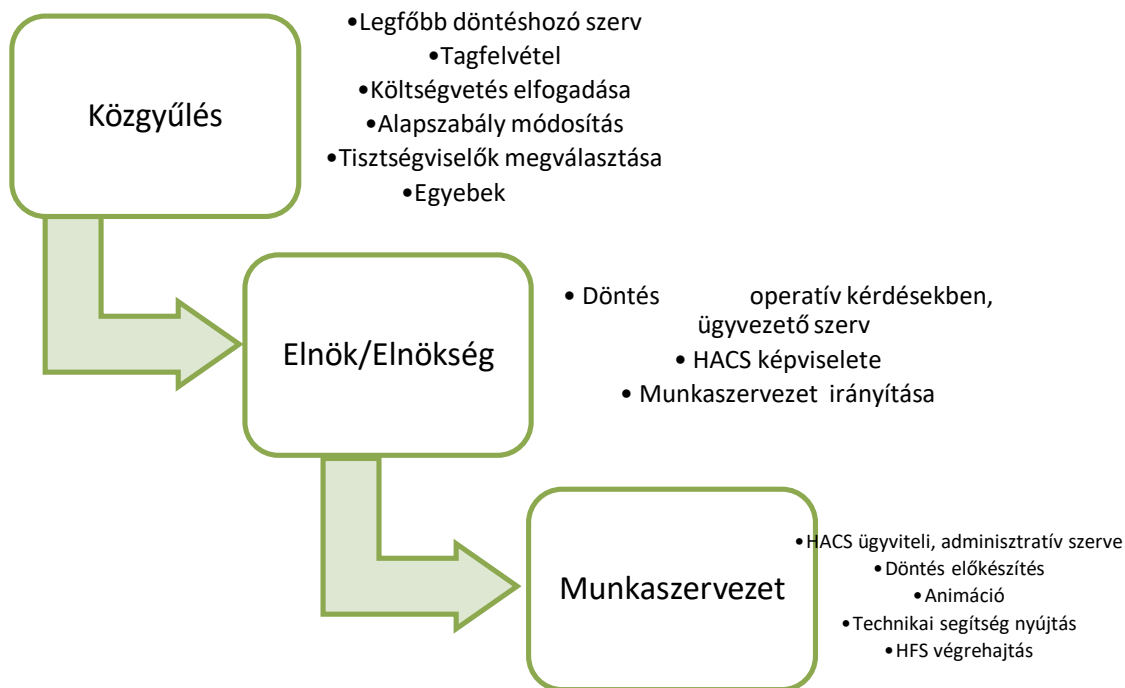
A HACCS döntéshozatali folyamataiban elsődleges célunk, hogy a hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárást és objektív kritériumokat dolgozzunk ki a műveletek kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetlenséget, biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50 %-át állami hatóságnak nem minősülő partnerek adják, és engedélyezik az írásos kiválasztási eljárás alkalmazását. Ezen szempontokat mind a pályázatok kiválasztásánál, mind pedig a HACCS működésével kapcsolatban alkalmazzuk, melyet az alábbi ábrák szemléltetnek.

A pályázatok kiválasztásának folyamata

4. sz. ábra: Koczor-Meló Edina (2023.)

A HACS működésének folyamata

5. sz. ábra: Koczor-Meló Edina (2023.)

TELEPÜLÉS LISTA

Sorszám	Település neve	2022. 01.01. KSH adat szerinti lakosság lélekszám*	Megyei hovatartozás	Járási hovatartozás
1.	Berzence	2438	Somogy	Csurgói
2.	Böhönye	2142	Somogy	Marcali
3.	Csákány	266	Somogy	Marcali
4.	Csömend	281	Somogy	Marcali
5.	Csurgó	4485	Somogy	Csurgói
6.	Csurgónagymarton	160	Somogy	Csurgói
7.	Főnyed	79	Somogy	Marcali
8.	Gadány	306	Somogy	Marcali
9.	Gyékényes	1020	Somogy	Csurgói
10.	Hosszúvíz	48	Somogy	Marcali
11.	Iharos	415	Somogy	Csurgói
12.	Iharosberény	1180	Somogy	Csurgói
13.	Inke	1107	Somogy	Csurgói
14.	Libickozma	26	Somogy	Marcali
15.	Mesztegnő	1349	Somogy	Marcali
16.	Nagyszakácsi	366	Somogy	Marcali
17.	Nemesdéd	738	Somogy	Marcali
18.	Nemeskisfalud	190	Somogy	Marcali
19.	Nemesvid	640	Somogy	Marcali
20.	Nikla	671	Somogy	Marcali
21.	Órtilos	364	Somogy	Csurgói

22.	Pogányszentpéter	453	Somogy	Csurgói
23.	Porrog	161	Somogy	Csurgói
24.	Porrogszentkirály	233	Somogy	Csurgói
25.	Porrogszentpál	63	Somogy	Csurgói
26.	Pusztakovácsi	825	Somogy	Marcali
27.	Sávoly	440	Somogy	Marcali
28.	Somogybükkösd	66	Somogy	Csurgói
29.	Somogyecsicsó	115	Somogy	Csurgói
30.	Somogysámsón	692	Somogy	Marcali
31.	Somogysimonyi	78	Somogy	Marcali
32.	Somogyudvarhely	947	Somogy	Csurgói
33.	Somogyzsitfa	541	Somogy	Marcali
34.	Szegerdő	200	Somogy	Marcali
35.	Szenta	326	Somogy	Csurgói
36.	Szenyér	285	Somogy	Marcali
37.	Szőkedencs	244	Somogy	Marcali
38.	Tapsony	567	Somogy	Marcali
39.	Táska	385	Somogy	Marcali
40.	Varásló	136	Somogy	Marcali
41.	Vése	730	Somogy	Marcali
42.	Zákány	992	Somogy	Csurgói
43.	Zákányfalu	521	Somogy	Csurgói

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség területe

6. sz. ábra: Koczor-Meló Edina (2023.)

Taglista

Vidékünk a Jövőnk Szövetség

Ssz.	Név	Státusz
1.	Béres György István	vállalkozás
2.	Béres-Pirgi Katalin	vállalkozás
3.	Ber-Sped Kft.	vállalkozás
4.	Csákány Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
5.	Csurgó Város Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
6.	Csurgó-Alsoki Református Egyházközség	Civil szféra
7.	Csurgói Térségfejlesztési Közhasznú Egyesület	Civil szféra
8.	Deme Imre	vállalkozás
9.	Deme Marcell	vállalkozás
10.	Dr. Baráth Miklós Kulturális Alapítvány	Civil szféra
11.	Dráva Invest Kft.	vállalkozás
12.	Fábián György	vállalkozás
13.	Farkas Balázs István	vállalkozás
14.	Farkas Zita	vállalkozás
15.	Ferletyák Károly	vállalkozás
16.	Füstös Kornél	vállalkozás
17.	Főnyed Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
18.	Gadány Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
19.	Gadányi István	vállalkozás
20.	Gyékényes Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
21.	Gyékényesi Polgárőr és Tűzoltó Egyesület	Civil szféra
22.	Honismereti és Természetvédő Közhasznú Egyesület	Civil szféra
23.	Horváth Familia Bt.	vállalkozás
24.	II.Rákóczi Ferenc Diáksport Egyesület	Civil szféra
25.	Inke-Ber Bt.	vállalkozás
26.	Jövő Profit Bt.	vállalkozás
27.	Koczor-Meló Edina	vállalkozás
28.	Kondor Etelka	vállalkozás
29.	Lakatos Bálint	vállalkozás
30.	Madarász Zoltánné	vállalkozás
31.	Máté András	vállalkozás
32.	Máté József Imre	vállalkozás
33.	Medicina Hungaricum Kft.	vállalkozás
34.	M-Gólyahír Kft.	vállalkozás
35.	Mozdulj Csurgó Úszó Sport Egyesület	Civil szféra
36.	Nagyszakácsi Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
37.	Nagyszakácsi Polgárőr és Tűzoltó Egyesület	Civil szféra
38.	Nemesdéd Községi Önkormányzat	Önkormányzat (közszféra)
39.	Nemesdédi Református Egyházközség	Civil szféra

40.	Nepomuki Szent János Plébánia Mesztergyő	Civil szféra
41.	Nikla Községi Önkormányzat	Önkormányzat (közszféra)
42.	Pintér Károly	vállalkozás
43.	Pintér Károlyné	vállalkozás
44.	Porrog Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
45.	Sacifa Kft.	vállalkozás
46.	Sávoly Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
47.	Somogybükkösd Falufejlesztő Egyesület	Civil szféra
48.	Somogybükkösd Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
49.	Somogyicsicsó Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
50.	Somogysámson Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
51.	Somogyzsitfa Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
52.	Szőkedencs Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
53.	Szőkedencsi Polgárőr és Tűzoltó Egyesület	Civil szféra
54.	Tapsony Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
55.	Táska Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
56.	Tóth Sándor ifj.	vállalkozás
57.	Varásló Községi Önkormányzat	Önkormányzat (közszféra)
58.	Vése Községi Önkormányzat	Önkormányzat (közszféra)
59.	Zákány Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
60.	Zákányfalú Község Önkormányzata	Önkormányzat (közszféra)
61.	Zsoldos László	vállalkozás

Elnökség/HBB

Vidékünk a Jövőnk Szövetség

Ssz.	Név	Státusz	Képviselő	szerepkör
1.	Dráva-Invest Kft.	vállalkozás	Káplár István (szül.: 1990.)	elnökségtag/HBB tag
2.	Gadányi István	vállalkozás	Gadányi István	elnökségtag/HBB póttag
3.	Honismereti és Természetvédő Közhasznú Egyesület	Civil szféra	Kövesdiné Panyi Antónia	elnökségtag/HBB tag
4.	Jövő Profit Bt.	vállalkozás	Füstös János	elnök/HBB tag
5.	Nagyszakácsi Község Önkormányzata	Önkormányzat (közsféra)	Kövér István Attila	Alelnök/HBB tag
6.	Nemesdédi Református Egyházközség	Civil szféra	Halászi Attiláné	Alelnök/HBB tag
7.	Szőkedencs Község Önkormányzata	Önkormányzat (közsféra)	Komári József	elnökségtag/HBB póttag